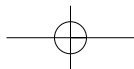

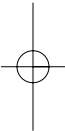
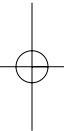
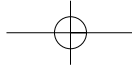
ACTE D'INVESTIDURA
DE DOCTOR *HONORIS CAUSA*
AL PROFESSOR:

**Rvdm. Gmà. ÁLVARO
RODRÍGUEZ ECHEVERRÍA**

Universitat Ramon Llull

Edita: Universitat Ramon Llull

Rectora: Dra. Esther Giménez-Salinas
Vicerector acadèmic/secretari general: Josep Gallifa

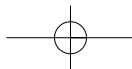
Coordinació Editorial:
Gabinet de Comunicació URL

Disseny i Compaginació:
TURN - Enric Maria

Impressió i Enquadernació:
Romargraf, S.A.

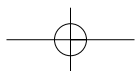
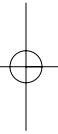
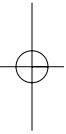
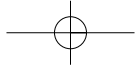
Barcelona, gener de 2004

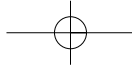
Dipòsit legal:

SUMARI

- 1 Acta de nomenament del Gmà. Álvaro Rodríguez Echeverría. *Pàg. 5*
- 2 Elogi dels mèrits del Gmà. Álvaro Rodríguez Echeverría, apadrinat pel Dr. Josep Martí, Provincial dels Germans de les Escoles Cristianes de Catalunya i professor de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Electrònica i Informàtica La Salle. *Pàg. 7*
- 3 Elogio de los méritos del Hno. Álvaro Rodríguez Echeverría, apadrinado por el Dr. Josep Martí, Provincial de los Hermanos de las Escuelas Cristianas de Catalunya y profesor de la Escuela Técnica Superior de Ingeniería e Informática La Salle. *Pàg. 15*
- 4 List of the achievements of Br. Álvaro Rodríguez Echeverría, sponsored by Dr. Josep Martí, Provincial of the Brothers of the Christian Schools of Catalonia and professor of the La Salle Higher Technical School of Electronic Engineering and And. T. *Pàg. 23*
- 5 Discurs del Gmà. Álvaro Rodríguez Echeverría, Superior General dels Germans de les Escoles Cristianes. *Pàg. 31*
- 6 Discurso del Hno. Álvaro Rodríguez Echeverría, Superior General de los Hermanos de las Escuelas Cristianas. *Pàg. 41*
- 7 Speech of Br. Álvaro Rodríguez Echeverría. *Pàg. 51*
- 8 Discurs de l'Excma. i Mgfc. Sra. Esther Giménez-Salinas, Rectora de la Universitat Ramon Llull. *Pàg. 61*
- 9 Discurso de la Excma. y Mgfc. Sra. Esther Giménez-Salinas, Rectora de la Universitat Ramon Llull. *Pàg. 71*
- 10 Speech of Ms. Esther Giménez-Salinas, Rector of the Universitat Ramon Llull. *Pàg. 81*

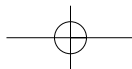

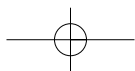
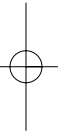
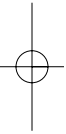
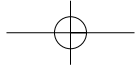

1

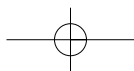
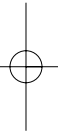
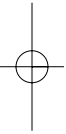
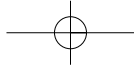
ACTA DE NOMENAMENT
DEL RVDm. GMÀ. PROF. ÁLVARO RODRÍGUEZ
ECHEVERRÍA, SUPERIOR GENERAL DELS GERMANS
DE LES ESCOLES CRISTIANES

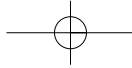
La Junta Acadèmica de la Universitat Ramon Llull,
a proposta de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria
Electrònica i Informàtica La Salle
en la sessió de 20 de novembre de 2003,
va prendre l'acord de concedir el grau de doctor
honoris causa de la Universitat Ramon Llull
al Rvdm. Gmà. Prof. Álvaro Rodríguez Echeverría.

ELOGI DELS MÈRITS DEL GMÀ. ÁLVARO RODRÍGUEZ
ECHEVERRÍA, APADRINAT PEL DR. JOSEP MARTÍ,
PROVINCIAL DELS GERMANS DE LES ESCOLES
CRISTIANES DE CATALUNYA I PROFESSOR
DE L'ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA
ELECTRÒNICA I INFORMÀTICA LA SALLE

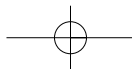
Durant el darrer segle, La Salle s'ha situat com un dels principals referents en els àmbits educatiu i científic a Catalunya. D'ençà que l'any 1903 els Germans de les Escoles Cristianes implementaren els primers estudis industrials d'enginyeria a Barcelona, s'ha recorregut un llarg camí, arribant a una fita important com és la celebració d'un Centenari.

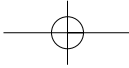
Aquests 100 anys de vincle universitari de La Salle amb la nostra societat han permès, d'una banda, descobrir nous factors de progrés social i tecnològic i, d'altra banda, contribuir en tot moment a la formació de professionals capacitats que tenen en comú una formació personal característica d'inspiració cristiana i basada en l'educació dels valors humans.

Per tot això, enguany, Enginyeria i Arquitectura La Salle, membre fundador de la Universitat Ramon Llull, ha volgut proposar amb motiu de la commemoració d'aquest Centenari, la celebració de l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* d'un professor i educador excel·lent i, al mateix temps, rellevant per a la nostra Institució. Es tracta del germà Álvaro Rodríguez Echeverría, persona sobre la qual actualment recau la màxima responsabilitat de dirigir la missió educativa mundial dels Germans de les Escoles Cristianes.

L'amplia preparació i activitat professional del germà Álvaro com a professor, director i fundador de l'Institut Centreamericà de Ciències Religioses, i el fet d'haver estat Provincial del Districte de Centre Amèrica, li va permetre amb posterioritat ser elegit Vicari General de l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes l'any 1993 i, l'any 2000, durant el 43è Capítol General, ser elegit Superior General. Aquest fet el convertí en el primer germà d'Amèrica Llatina que ocupa l'esmentat càrrec.

Des de 1975 i fins l'actualitat també ha exercit altres càrrecs que cal destacar. Ha estat director del Noviciat i Escolasticat de Guatemala, vicepresident de RELAL (Regió Lasal·liana de Llatinoamèrica), vicepresident de CLAR (Conferència Llatinoamericana de Religiosos), membre del Sínode dels Bisbes i també president i vicepresident de la Unió de Superiors Generals.

Com a vigèsim sisè successor de Sant Joan Baptista de La Salle, qui creà la Comunitat dels Germans de les Escoles Cristians fa més de 300 anys, l'autoritat del germà Álvaro en l'actualitat s'estén aproximadament a 6.000 germans repartits arreu del món i, per extensió, a més de 80.000 col·laboradors laics i religiosos, a gairebé 900.000 estudiants i a les seves respectives famílies, en més de 1.000 Institucions Lasal·lianes repartides en més de 80 països.

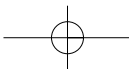
El germà Álvaro Rodríguez Echeverría va néixer a San José de Costa Rica el 8 de juliol de 1942. Ell i el seu germà, Miguel Ángel, van ser alumnes del Col·legi La Salle de la capital, San José. Quan el germà Álvaro, molt jove, als 17 anys, va ingressar a l'Institut per a ser germà de La Salle, va ser enviat al Noviciat Internacional de Bordighera, una ciutat costera situada al nord-oest d'Itàlia, prop de la frontera francesa. Durant la seva permanència en aquest centre internacional, el germà Álvaro va adquirir un gran domini de la llengua francesa, gràcies a la comunicació constant amb altres aspirants procedents de molts països de parla francesa.

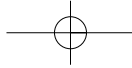
Acabada la seva formació al noviciat, l'any 1961, inicià els estudis de Ciències Religioses a la Universitat de Salamanca, on els germans espanyols havien establert l'Institut San Pío X de Ciències Religioses i Catequètica, agregat a la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia. Acabada aquesta etapa, l'any 1964, el germà Álvaro va ser enviat a Mèxic on va continuar els seus estudis de filosofia a la Universitat La Salle de Mèxic (ULSA).

La seva primera missió com a professor la va realitzar en el "Colegio de La Salle" a Antigua, ciutat de Guatemala. En aquells moments era el més jove dels germans d'aquella escola. Els següents 25 anys els va passar treballant a Guatemala i a Nicaragua. A Guatemala, precisament, va viure el període de conflictes civils, comprès entre el 1970 i el 1980, quan la guerra no declarada entre els famosos Esquadrons de la Mort i els simples ciutadans produïa milers de morts.

Els germans es trobaven en desacord amb els règims militars, que els criticaven per ensenyar a la deprimida població nativa i per protegir els seus fills del servei militar obligatori. El germà Álvaro, com a professor, director de centre, visitador auxiliar i visitador del Districte de Centre Amèrica, que comprèn Costa Rica, Guatemala, Hondures, Nicaragua i Panamà, va experimentar personalment la violència i les tensions d'aquests anys difícils per als germans, pares i alumnes.

El seu caràcter tranquil però al mateix temps dur com una roca li va permetre ajudar en tot moment als germans quan sofrien persecucions i batusses, practicades a

les residències i a les escoles. Aquesta trista etapa va culminar amb l'assassinat del germà James Miller, de Minnesota.

Encara que el territori que li va ser assignat era relativament petit, va haver d'administrar institucions i personal a sis països diferents. Es va trobar amb els problemes inevitables entre els vells i els nous, entre els nadius centreamericans d'un costat i els missioners espanyols i americans de l'altre. La clau del seu encert va ser prendre seriosament la paraula de l'evangeli i exercir la seva autoritat més com un servei que no pas com un control.

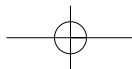
La seva manera d'actuar era la d'intentar concordar amb els germans i professors, amb un tracte personalitzat, de persona a persona, realitzant múltiples viatges a les escoles per tal de conèixer la seva situació particular.

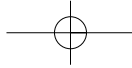
El germà Álvaro, que no exercí mai al seu país natal, va tenir una activitat molt rellevant a la regió d'Amèrica Llatina. No van passar gaire anys abans que els seus superiors li reconeguessin un do especial a l'hora de tractar amb la gent jove. Ell gaudia d'una important virtut, sabia canviar les ments i els cors dels joves que aspiraven a ser Germans de les Escoles Cristianes. Justament aquest èxit en la formació de candidats per a la comunitat, el va portar a l'elecció com a Vicepresident de la Regió Llatinoamericana Lasal·liana RELAL, l'any 1981. Posteriorment, el 1985, va ser nomenat Superior del Districte de Centre Amèrica, càrrec que va mantenir fins l'any 1993.

Va assistir a la segona sessió de Formació del Centre Internacional Lasal·lià (CIL) l'any 1979 i va ser delegat del seu Districte en els Capítols Generals de 1986 i de 1993. L'Any 1993 va ser elegit Vicari General. Durant aquest període va exercir com a Vicari a Roma on va aprendre l'italià i va treballar al servei de tot l'Institut, disseminat arreu del món.

Molts membres de la fraternitat "Signum Fidei" l'han conegut a través dels seus missatges periòdics i la seva assistència a les reunions del "Signum Fidei" a Itàlia, Bèlgica, França, Malta, Filipines i en molts països de Llatinoamèrica. Els seus escrits i conferències presentades en aquests grups de treball van demostrar que estava profundament impregnat dels escrits i ensenyances de San Joan Baptista de La Salle.

Un fet prou peculiar a la seva vida es produeix l'any 1998. El seu germà Miguel Àngel és elegit president de Costa Rica. Poc després, el juny de l'any 2000, el germà Álvaro Rodríguez Echeverría és nomenat Superior General dels Germans de les Escoles

Cristianes. En la seva elecció va manifestar que la seva major alegria era simplement la de ser Germà i la seva major preocupació la de millorar el seu anglès.

La seva activitat com a Superior General s'ha caracteritzat per les seves visites a totes les zones de l'Institut, per les seves cartes pastorals, pel suport als germans més joves i la seva comprensió pel paper dels laics dins de la nostra associació i pel servei a l'educació dels més pobres i marginats.

Si més no, en l'actualitat, l'Institut s'enfronta a nous reptes. Avui podem parlar d'una veritable revolució en el món de l'ensenyament propiciada per la implementació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. La nostra societat ens possibilita un procés d'intercomunicació molt més àgil. La xarxa Internet ha obert, sens dubte, un nou horitzó de relació i una via àgil per a la introducció de noves eines i nous mètodes per a l'educació i l'ensenyament.

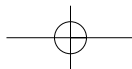
Aquest nou marc ens dóna l'oportunitat d'arrelar i estrènyer molt més les relacions internacionals de la xarxa natural de centres universitaris que La Salle té repartits pels cinc continents i també apropar les relacions entre les persones que constitueixen la nostra comunitat educativa.

Amb el desig d'aprofitar al màxim aquesta oportunitat, durant la trobada de presidents de centres universitaris celebrada fa sis anys, es va prendre la decisió de crear l'Associació Internacional d'Universitats Lasal-lianes, AIUL.

Des de la seva fundació, l'Associació ha generat diversos fòrums de debat temàtics, d'interès internacional, per a l'educació superior en general i ha promogut el suport institucional, humà i financer a universitats Lasal-lianes de nova creació. Al mateix temps, l'AIUL ha obert la possibilitat de poder parlar amb una sola veu, al voltant dels diferents tòpics que afecten les universitats de La Salle segons el seu context social. Actualment s'està potenciant el desenvolupament professional de directius i professorat dels diferents centres sota programes específics de lideratge.

D'altra banda, l'Associació també promou trobades com el "Encuentro VII", que celebrem aquests dies aquí a la nostra Universitat, que permeten la trobada de directors, presidents i rectors per a la discussió de temes d'interès mutu, amb l'objectiu de treballar, de manera conjunta, per afrontar els nous reptes de futur del món educatiu i encaminar molt especialment els temes de justícia social en el món.

Des que va assumir la responsabilitat de dirigir la nostra Institució, el Gmà. Álvaro ha estat un gran entusiasta i dinamitzador del procés de recerca de sinergies i

de col·laboració entre centres universitaris lasal·lians d'arreu del món i, molt especialment, dels centres universitaris europeus. A ell i al seu antecessor, el Gmà. John Johnston, els devem el gran impuls donat a l'obra universitària de La Salle Catalunya en aquests darrers anys.

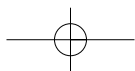
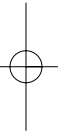
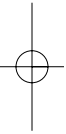
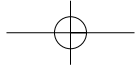
Abans de finalitzar, no m'agradaria deixar de referir-me a la personalitat del germà Álvaro Rodríguez Echeverría, analitzada des d'una doble perspectiva. Per un costat com a orientador, educador, guia i líder d'una Congregació que es dedica a l'educació en tots els nivells i, d'altra banda, com a persona excepcional per les seves qualitats humanes i la seva acollida càlida i cordial a tots aquells que estableixen relació amb ell.

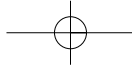
El germà Álvaro és un referent dels valors de llibertat, respecte, diàleg i convivència pacífica. Uns valors que no solament va aprendre i va viure entre els seus sinó que ha ensenyat i ha inculcat entre la gent dels molts pobles amb els quals s'ha relacionat.

El fet que la seva activitat hagi estat realitzada amb saviesa, prudència i humilitat, entre una gran quantitat de cultures i formes de viure, que respecta, admira i valora, li ha permès ser admirat i apreciat per la gent. Aquest tarannà li ha permès, al mateix temps, enriquir-se amb una diversitat de valors que li han fet propiciar l'harmonia i convivència entre els pobles.

Com a conclusió, autoritats, germans, senyores i senyors, per tot l'exposat i tenint en compte els mèrits personals del germà Álvaro, constatats per una exemplar trajectòria professional, cristiana i humana; per les seves aportacions innovadores a la conducció d'un projecte capdavanter al món en el sector de l'ensenyament; per la seva contribució en el desenvolupament de l'obra universitària de La Salle; per la seva dedicació personal al servei dels pobres i marginats i pel seu compromís personal amb les diferents cultures, pobles i iniciatives socials, queda plenament justificat que se sol·licités a la Junta Acadèmica de la Universitat Ramon Llull, d'acord amb els seus Estatuts, l'acceptació de la proposta d'Enginyeria i Arquitectura La Salle de nomenar el professor Álvaro Rodríguez Echeverría doctor *honoris causa* de la nostra Universitat.

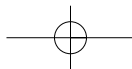
Moltes gràcies.

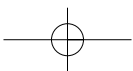
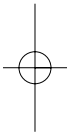
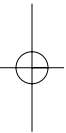
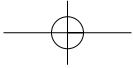

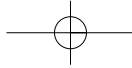

3

ELOGIO DE LOS MÉRITOS DEL HNO. ÁLVARO
RODRÍGUEZ ECHEVERRÍA, APADRINADO POR
EL DR. JOSEP MARTÍ, PROVINCIAL DE LOS
HERMANOS DE LAS ESCUELAS CRISTIANAS
DE CATALUNYA Y PROFESOR DE LA ESCUELA
TÉCNICA SUPERIOR DE INGENIERÍA ELECTRÓNICA
E INFORMÁTICA LA SALLE

Durante el último siglo, La Salle se ha situado como uno de los principales referentes en los ámbitos educativo y científico de Catalunya. Desde que en 1903 los Hermanos de las Escuelas Cristianas implantaron los primeros estudios industriales de ingeniería en Barcelona, se ha recorrido un largo camino llegando a una meta importante, como es la celebración de un Centenario.

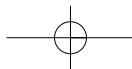
Estos 100 años de vínculo universitario de La Salle con nuestra sociedad han permitido, por un lado, descubrir nuevos factores de progreso social y tecnológico, y por otro lado, contribuir en todo momento a la formación de profesionales capacitados que tienen en común una formación personal característica de inspiración cristiana y basada en la educación de los valores humanos.

Por todo esto, este año, Ingeniería i Arquitectura La Salle, miembro fundador de la Universitat Ramon Llull, ha querido proponer con motivo de la conmemoración de este Centenario la celebración del acto de investidura como Doctor *Honoris Causa* de un profesor y educador excelente y, al mismo tiempo, relevante para nuestra Institución. Se trata del hermano Álvaro Rodríguez Echeverría, persona sobre la cual actualmente recae la máxima responsabilidad de dirigir la misión educativa mundial de los Hermanos de las Escuelas Cristianas.

La amplia preparación y actividad profesional del hermano Álvaro como profesor, Director y fundador del Instituto Centroamericano de Ciencias Religiosas, y el hecho de haber sido Provincial del Distrito de Centro América, le permitió con posterioridad ser elegido Vicario General del Instituto de los Hermanos de las Escuelas Cristianas en 1993 y, en el 2000, durante el 43º Capítulo General, ser elegido Superior General. Este hecho lo convirtió en el primer hermano de América Latina que ocupa dicho cargo.

Desde 1975 hasta hoy también ha ejercido otros cargos que cabe destacar. Ha sido Director del Noviciado y Escolasticado de Guatemala, Vicepresidente de RELAL (Región Lasaliana de Latinoamérica), Vicepresidente de CLARO (Conferencia Latinoamericana de Religiosos), miembro del Sínodo de los Obispos y también Presidente y Vicepresidente de la Unión de Superiores Generales.

Como vigésimo sexto sucesor de San Juan Bautista de La Salle, que creó la Comunidad de los Hermanos de las Escuelas Cristianas hace más de 300 años, la

autoridad del hermano Álvaro en la actualidad se extiende aproximadamente a 6.000 hermanos repartidos por todo el mundo y, por extensión, a más de 80.000 colaboradores laicos y religiosos, a casi 900.000 estudiantes y a sus respectivas familias, en más de 1.000 Instituciones Lasalianas repartidas por más de 80 países.

El hermano Álvaro Rodríguez Echeverría nació en San José de Costa Rica el 8 de julio de 1942. Él y su hermano, Miguel Ángel, fueron alumnos del Colegio La Salle de la capital, San José. Cuando el hermano Álvaro, a muy temprana edad, con 17 años, ingresó en el Instituto para convertirse en hermano de La Salle, fue enviado al Noviciado Internacional de Bordighera, una ciudad costera situada en el noroeste de Italia, cerca de la frontera francesa. Durante su permanencia en este centro internacional, el hermano Álvaro adquirió un gran dominio de la lengua francesa gracias a la comunicación constante con otros aspirantes procedentes de diversos países de habla francesa.

Finalizada su formación en el Noviciado en 1961, inició los estudios de Ciencias Religiosas en la Universidad de Salamanca, donde los hermanos españoles habían establecido el Instituto San Pío X de Ciencias Religiosas y Catequética, agregado a la Facultad de Teología de la Universidad Pontificia. Acabada esta etapa, en 1964, el hermano Álvaro fue enviado a México, donde continuó sus estudios de filosofía en la Universidad La Salle de México (ULSA).

Su primera misión como profesor la realizó en el "Colegio de La Salle" en Antigua, ciudad de Guatemala. Por aquel entonces era el más joven de los hermanos de aquella escuela. Los 25 años siguientes de su vida los pasó trabajando en Guatemala y Nicaragua. En Guatemala, precisamente, vivió el período de conflictos civiles comprendido entre 1970 y 1980, cuando la guerra no declarada entre los famosos Escuadrones de la Muerte y los simples ciudadanos producía miles de muertes.

Los hermanos estaban en desacuerdo con los regímenes militares, que los criticaban por enseñar a la deprimida población nativa y por proteger a sus hijos del servicio militar obligatorio. El hermano Álvaro como profesor, director de centro, visitador auxiliar y visitador del Distrito de Centro América, que engloba Costa Rica, Guatemala, Honduras, Nicaragua y Panamá, experimentó personalmente la violencia y las tensiones de aquellos años difíciles para los hermanos, padres y alumnos.

Su carácter tranquilo pero al mismo tiempo duro como una roca le permitió ayudar en todo momento a los hermanos cuando sufrían persecuciones y ataques practicados en las residencias y escuelas. Esta triste etapa culminó con el asesinato del hermano James Miller, de Minnesota.

Aunque el territorio que fue asignado al hermano Álvaro era relativamente pequeño, tuvo que administrar instituciones y personal en seis países diferentes. Se encontró con los problemas inevitables entre los viejos y los nuevos, entre los nativos centroamericanos por un lado y los misioneros españoles y americanos por el otro. La clave de su acierto estuvo en tomar seriamente la palabra del evangelio y ejercer su autoridad más como un servicio que como un control.

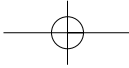
Su manera de actuar era intentar estar en concordancia con los hermanos y profesores con un trato personalizado, de persona a persona, realizando múltiples viajes a las escuelas para conocer su situación particular.

El hermano Álvaro, que no ejerció nunca en su país natal, tuvo una actividad muy relevante en la Región de América Latina. No pasaron demasiados años para que sus superiores le reconocieran un don especial para tratar con la gente joven. Él disfrutaba de una importante virtud, sabía cambiar las mentes y los corazones de los jóvenes que aspiraban a ser Hermanos de las Escuelas Cristianas. Justamente este éxito en la formación de candidatos para la comunidad lo llevó a su elección como Vicepresidente de la Región Latinoamericana Lasaliana RELAL en 1981. Posteriormente, en 1985, fue nombrado Superior del Distrito de Centro América, cargo que mantuvo hasta 1993.

En 1979 asistió a la segunda sesión de Formación del Centro Internacional Lasaliano (CIL) y fue delegado de su Distrito en los Capítulos Generales de 1986 y de 1993. En 1993 fue elegido Vicario General, período durante el cual vivió en Roma, donde aprendió italiano y trabajó al servicio de todo el Instituto, expandido por todo el mundo.

Muchos miembros de la fraternidad "Signum Fidei" lo han conocido a través de sus mensajes periódicos y su asistencia a las reuniones del "Signum Fidei" en Italia, Bélgica, Francia, Malta, Filipinas y en muchos países de Latinoamérica. Sus escritos y conferencias presentadas en estos grupos de trabajo demostraron que estaba profundamente impregnado de los escritos y enseñanzas de San Juan Bautista de La Salle.

Un hecho lo suficientemente peculiar en su vida se produjo en 1998. Su hermano Miguel Ángel fue elegido presidente de Costa Rica. Posteriormente, en junio de 2000, el hermano Álvaro Rodríguez Echeverría fue nombrado Superior General de los Hermanos de las Escuelas Cristianas. El día de su elección manifestó que su mayor alegría era simplemente la de ser Hermano y su mayor preocupación la de mejorar su dominio del idioma inglés.

Su actividad como Superior General se ha caracterizado por sus visitas a todas las zonas del Instituto, por sus cartas pastorales, por el apoyo a los hermanos más jóvenes y su comprensión por el papel de los laicos dentro de nuestra asociación y por el servicio a la educación de los más pobres y marginados.

Ciertamente, en la actualidad el Instituto afronta nuevos retos. Hoy podemos hablar de una verdadera revolución en el mundo de la enseñanza propiciada por la implantación de las nuevas tecnologías de la información y de la comunicación. Nuestra sociedad nos posibilita un proceso de intercomunicación mucho más ágil. La red Internet ha abierto, sin duda, un nuevo horizonte de relación y una vía ágil a través de la introducción de nuevas herramientas y nuevos métodos para la educación y la enseñanza.

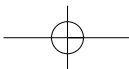
Este nuevo marco nos ofrece la oportunidad de arraigar e impulsar mucho más las relaciones internacionales de la red natural de centros universitarios que La Salle tiene repartidos por los cinco continentes y también acercar las relaciones entre las personas que constituyen nuestra comunidad educativa.

Con el deseo de aprovechar al máximo esta oportunidad, durante el encuentro de presidentes de centros universitarios, celebrada hace seis años, se tomó la decisión de crear la Asociación Internacional de Universidades Lasalianas (AIUL).

Desde su fundación la Asociación ha generado varios foros de debate temáticos para la educación superior en general, de interés internacional, y ha promovido el apoyo institucional, humano y financiero a universidades Lasalianas de nueva creación. Al mismo tiempo, la AIUL ha abierto la posibilidad de poder hablar con una sola voz, alrededor de los diferentes tópicos que afectan a las universidades de La Salle según su contexto social. Actualmente se está potenciando el desarrollo profesional de directivos y profesorado de los diferentes centros, bajo programas específicos de liderazgo.

Por otro lado, la Asociación también promueve reuniones como el “Encuentro VII”, que celebramos hoy en nuestra Universidad, que permiten la reunión de directores, presidentes y rectores y faciliten la discusión de temas, de interés mutuo, con el objetivo de trabajar, de manera conjunta, para afrontar los nuevos retos de futuro de la educación y encaminar, muy especialmente, los temas de justicia social en el mundo.

El hermano Álvaro, desde que asumió la responsabilidad de dirigir nuestra Institución, ha sido un gran entusiasta y un gran dinamizador del proceso de búsqueda de sinergias y de colaboración entre los centros universitarios lasalianos de

todo el mundo y, muy especialmente, de los centros universitarios europeos. A él y a su antecesor, el Hno. John Johnston, les debemos este gran impulso dado a la obra universitaria de La Salle Catalunya, en estos últimos años.

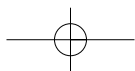
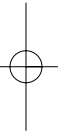
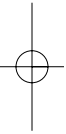
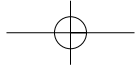
Antes de finalizar, no me gustaría dejar de referirme a la personalidad del hermano Álvaro Rodríguez Echeverría, analizada desde una doble perspectiva. Por un lado como orientador, educador, guía y líder de una Congregación, que se dedica a la educación en todos los niveles, y por el otro, como una persona excepcional por sus calidades humanas y su acogida cálida y cordial a todos aquellos que establecen relación con él.

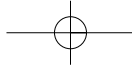
El hermano Álvaro es un referente de los valores de libertad, respeto, diálogo y convivencia pacífica. Unos valores que no solamente aprendió y vivió entre los suyos, sino que les ha enseñado y ha inculcado a la gente de los muchos pueblos con quienes se ha relacionado.

El hecho de que su actividad haya estado realizada con sabiduría, prudencia y humildad, entre una más que considerable cantidad de culturas y de formas de vivir, que respeta, admira y valora, le ha permitido ser admirado, querido y apreciado, por la gente. Al mismo tiempo, este talante le ha permitido enriquecerse con una diversidad de valores que le han hecho propiciar la armonía y la convivencia entre los pueblos.

Como conclusión, autoridades, hermanos, señoras y señores, por todo lo expuesto y teniendo en cuenta los méritos personales del hermano Álvaro; constatados por una ejemplar trayectoria profesional, cristiana y humana; por sus aportaciones innovadoras a la conducción de un proyecto líder a nivel mundial en el sector de la enseñanza; por su contribución en el desarrollo de la obra universitaria de La Salle; por su dedicación personal al servicio de los pobres y marginados y por su compromiso personal con las diferentes culturas, pueblos e iniciativas sociales, queda plenamente justificado que se solicitara, a la Junta Académica de la Universitat Ramon Llull, de acuerdo con sus Estatutos, la aceptación de la propuesta de Ingeniería i Arquitectura La Salle de nombrar al profesor Álvaro Rodríguez Echeverría Doctor *Honoris Causa* de nuestra Universidad.

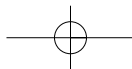
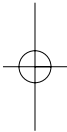
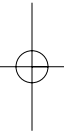
Muchas gracias.

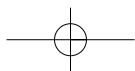
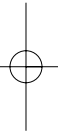
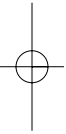
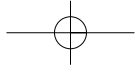

4

LIST OF THE ACHIEVEMENTS OF BR. ÁLVARO
RODRÍGUEZ ECHEVERRÍA, SPONSORED BY DR. JOSEP
MARTÍ, PROVINCIAL OF THE BROTHERS OF THE
CHRISTIAN SCHOOLS OF CATALONIA AND
PROFESSOR OF THE LA SALLE
HIGHER TECHNICAL SCHOOL OF ELECTRONIC
ENGINEERING AND AND.T.

Over the last century, La Salle has become a touchstone in the educational and scientific fields in Catalonia. Since the Brothers of the Christian Schools set up the first industrial engineering studies in Barcelona in 1903, we have come a long way to reach such an important landmark as the celebration of our Centenary.

These 100 years, during which La Salle has been linked as a university to our Society, have allowed us on the one hand to discover new factors of social and technological progress and on the other to contribute at all times to training skilled professionals, who share a personal training characterised by a Christian inspiration based on an education in human values.

This is why this year La Salle Engineering and Architecture, a founding member of the Ramon Llull University, has decided to celebrate its centenary by holding the ceremony of the investiture Honoris Causa of an excellent teacher and professor who is also a person of great relevance to our Institution. This person is Brother Álvaro Rodríguez Echeverría, who currently shoulders the great responsibility of leading the world educational mission of the Brothers of the Christian Schools.

Brother Álvaro's broad training and professional activity as a professor, director and founder of the Central American Institute of Religious Sciences and the fact that he was Provincial of the Central American District made possible his subsequent election as Vicar General of the Institute of the Brothers of the Christian Schools in 1993 and in 2000 during the 43rd General Chapter his election as Superior General. This made him the first Latin American brother to hold this post.

From 1975 to the present he has also occupied a series of posts worthy of note. He was Director of the Novitiate and Scholasticate of Guatemala, Vice-president of RELAL (Latin American Lasallian Region), Vice-president of CLAR (Latin American Conference of Religious), Member of the Synod of Bishops and was also President and Vice-president of the Union of General Superiors.

As the twenty-sixth successor of Saint John Baptista de la Salle, who set up the Community of the Brothers of the Christian Schools more than 300 years ago, Brother

Álvaro's authority currently covers approximately 6,000 brothers throughout the world and by extension to more than 80,000 lay and religious co-workers, nearly 900,000 students and their respective families, in more than 1,000 Lasallian Institutions in more than 80 countries.

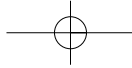
Brother Álvaro Rodríguez Echeverría was born in San José de Costa Rica on the 8th of July 1942. He and his brother Miguel Ángel studied at the La Salle School in the capital, San José. When Brother Álvaro, entered the Institute at the young age of 17 to become a brother of La Salle, he was sent to the International Novitiate of Bordighera, a coastal town in north-west Italy near the French border. During his time in this international centre, Brother Álvaro acquired a great mastery of French, thanks to constant communication with other aspirants from many French-speaking countries.

After he completed his training at the Novitiate in 1961, he began his studies in Religious Sciences at the University of Salamanca, where the Spanish brothers had set up the San Pio X Institute of Religious Sciences and Catechism, attached to the Faculty of Theology of the Universidad Pontificia. After this phase, in 1964 Brother Álvaro was sent to Mexico where he continued his studies in philosophy at the La Salle University of Mexico (ULSA).

His first mission as a teacher was at the "Colegio de La Salle" in Antigua, a city of Guatemala. At that time he was the youngest of the brothers of that school. The next 25 years of his life were spent working in Guatemala and Nicaragua. It was in Guatemala that he lived through periods of civil upheaval between 1970 and 1980, when the undeclared war between the infamous Death Squads and the ordinary citizens claimed thousands of lives.

The brothers did not agree with the military regimes, which criticised them for teaching the downtrodden native population and protected their sons from forced military service. Brother Álvaro, as a teacher, head of the centre, Auxiliary Visitor and Visitor of the District of Central America, which comprises Costa Rica, Guatemala, Honduras, Nicaragua and Panama, acquired first-hand experience of the violence and tensions of those difficult years for the brothers, parents and pupils.

His peaceful but rock-hard character allowed him to lend continual help to the brothers when they were persecuted or seized, in the residences and schools. This sad period culminated in the murder of Brother James Miller of Minnesota.

Although the territory assigned to brother Álvaro was relatively small, he had to administrate institutions and staff in six different countries. He faced the inevitable problems between the old and the new, between the native central Americans on the one hand and the Spanish and American missionaries on the other. The key to his success lay in taking the Gospel to heart and exercising his authority more as a service than as a control.

His method was to reach agreements with the brothers and teachers, with a personalised hands-on approach, making many trips to schools, in order to learn of their situation first hand.

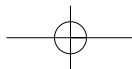
Brother Álvaro, who never served in his native land, played a very important role in the Latin American Region. It was not long before his superiors recognised his special talent for dealing with young people. He has an important virtue, knowing how to change the hearts and minds of the young people aspiring to be Brothers of the Christian Schools. It was this same success in training candidates for his community that led him to be elected as Vice-president of the Lasallian Latin American Region (RELAL) in 1981. Later, in 1985 he was appointed Superior of the Central America District, the post he has held since 1993.

He attended the second Training session of the International Lasallian Centre (CIL) in 1979 and was a delegate of his District in the General Chapters of 1986 and 1993. In 1993 he was elected Vicar General. Whilst exercising as Vicar he lived in Rome where he learnt Italian and worked for the entire Institute, spread around the world.

Many members of the "Signum Fidei" brotherhood have recognised him through his periodic messages and his attendance at the meetings of the "Signum Fidei" in Italy, Belgium, France, Malta, Philippines and many countries of Latin America. His writings and conferences presented at working groups showed that he was deeply impregnated with the writings and teachings of Saint John Baptista de La Salle.

One unusual event of his life occurred in 1998. His brother Miguel Ángel was elected president of Costa Rica. Shortly after, in June 2000, Brother Álvaro Rodríguez Echeverría was appointed Superior General of the Brothers of the Christian Schools. At his election he stated that his greatest joy was simply to be a Brother and his greatest concern to improve his English.

His activity as Superior General has been characterised by his visits to all the areas of the Institute, his pastoral letters, his support to the younger brothers and his

understanding of the role of the laymen within our association and the service of education to the poor and marginalised members of society.

Now the current Institute is facing new challenges. Today we are witnessing a genuine revolution in the world of teaching brought about by the implementation of the new information and communication technologies. Our Society allows us a faster and more flexible level of intercommunication. Internet has without a doubt opened up a new horizon of relations and a fast way to bring in new tools and new methods for education and teaching.

This new framework provides us with an opportunity to consolidate and extend international relations much more between the natural network of university centres that La Salle has spread around the five continents and also a way to bring about closer relations between the people who make up our educational community.

In order to make the most of this opportunity, at the meeting of presidents of university centres held six years ago, the decision was taken to set up the International Association of Lasallian Universities, the AIUL.

Ever since it was set up, the Association has generated different forums for debate on different themes of international interest for higher education in general and has promoted institutional, human and financial support to recently created Lasallian universities. At the same time, the AIUL has opened up the possibility of speaking with a single voice about different subjects that affect the universities of La Salle according to their social context. Currently efforts are begin made to foster the professional development of heads and lecturers of different centres, under specific leadership programmes.

In addition, the Association also promotes meetings such as the "Encuentro VII", currently being held here at our University, allowing managers, presidents and rectors to meet to discuss subjects of mutual interest, to work together to face up to new challenges for future education and especially to solve themes of social justice in the world.

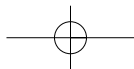
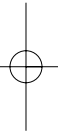
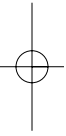
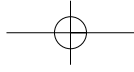
Since he took on the responsibility of leading our Institution, Brother Álvaro has been an enthusiastic and encouraging seeker of synergies and co-operation between Lasallian university centres around the world, and very especially in European university centres. Both he and his predecessor Br. John Johnston, are responsible for the great boost given to the university work carried out by La Salle Catalonia over the last few years.

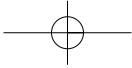
Before I finish, I would just like to say a few words about the personality of Brother Álvaro Rodríguez Echeverría, analysed from a two-pronged perspective. On the one hand as a teacher, guide and leader of a Congregation, dedicated to education on all levels, and on the other hand, as an exceptional person because of his human qualities and his cordial and warm treatment of all those that have dealings with him.

Brother Álvaro is a point of reference for the values of freedom, respect, dialogue and peaceful coexistence. These values were not only learnt and lived among his people, but were also taught and inculcated into the peoples of the many peoples with whom he has had contact.

The fact that his activity has been carried out wisely, prudently and humbly, among a large number of cultures and ways of life, which he respects, admires and values, has allowed him to be admired, loved and appreciated by all. This character has likewise allowed him to become enriched with a diversity of values that have led him to foster harmony and conviviality among peoples.

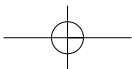
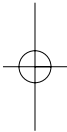
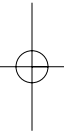
By way of conclusion, authorities, brothers, ladies and gentlemen, for all the reasons I have stated, and bearing in mind the personal merits of Brother Álvaro, proved by an exemplary professional, Christian and human career, for his innovative contributions to the leadership of a worldwide innovative teaching project, for his contribution to developing the La Salle university project, for his personal dedication to the poor and marginalised and for his personal commitment to different cultures, peoples and social initiatives, I feel I am fully justified in calling upon the Academic Board of the Ramon Llull University, in line with its articles of association, to accept the proposal of La Salle Engineering and Architecture to nominate professor Álvarez Rodríguez Echeverría, Doctor Honoris Causa of our University.

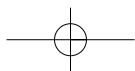
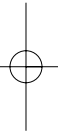
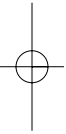
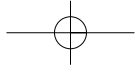

5

DISCURS DEL GMÀ. ÁLVARO RODRÍGUEZ ECHEVERRÍA,
SUPERIOR GENERAL DELS GERMANS
DE LES ESCOLES CRISTIANES

El compromís internacional del nostre institut

Primer de tot vull expressar el meu més sincer agraïment a la rectora, a tot l'Equip de Govern i a tota la comunitat educativa de la Universitat Ramon Llull, per l'honor que suposa poder estar aquí amb tots vostès.

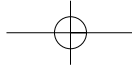
Sincerament, crec que la distinció honorífica, de la qual vostès m'han fet mereixedor, no és res més que l'expressió de la gran solidaritat i sensibilitat de la seva Universitat cap a totes aquelles persones de la nostra Institució que, durant més de 300 anys, han dedicat gran part de la seva vida a la transmissió dels valors humans i cristians, al servei de la formació i educació de la persona.

Vull fer extensiu aquest reconeixement personal, d'una manera molt especial, a totes i cadascuna de les persones que, durant aquests anys, han desenvolupat la seva màxima activitat al servei educatiu dels pobres i dels marginats, de les diferents cultures i pobles del nostre món.

Personalment estic convençut que la meva persona és un signe de l'Institut Internacional que represento i és per això que rebo en nom seu el grau honorífic que avui se m'ofereix. En el nom de tants germans i seglars que han dedicat la seva vida amb generositat al servei d'una educació humana i cristiana en favor de tants nens i joves de tots els continents.

Per aquest motiu crec que he de partir d'una doble mirada contemplativa: la del nostre passat, essent conscients de les nostres arrels, i la del nostre futur per veure l'itinerari recorregut i, sobretot, per projectar com podem viure avui, amb audàcia i creativitat el carisma educatiu que ens va fer néixer.

L'única pretensió de Joan Baptista La Salle va ser posar els mitjans de la salvació, una salvació integral que abasta les diferents dimensions humanes, a l'abast dels joves, especialment dels pobres i d'aquells que se'n trobaven més allunyats. Aquesta ha estat la motivació fonamental que ha animat el nostre Institut, amb els seus ets i uts, al llarg d'aquests tres últims segles de la història humana. Personalment una de les coses que

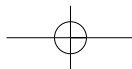

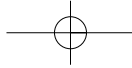
més admiro i que més m'impresiona del nostre Fundador és veure com va estar atent i es va deixar impressionar per la realitat que li va tocar viure. Penso que la millor manera d'honorar i de ser fidels al seu esperit és no tant conservant-ne les obres educatives que hem heretat, sinó responent amb creativitat i audàcia a les necessitats educatives que el món d'avui ens presenta.

Com a lasal·lians, el primer i més important és estar atents i deixar-nos impressionar per aquesta realitat, tal com va fer el nostre Fundador amb la realitat que li va tocar viure. Aquesta ha de ser la saba que alimenti l'arbre nascut d'aquella petita llavor de mostassa. Com a Institut Internacional estem cridats a no tancar-nos en el nostre petit món i a sentir-nos part d'un organisme que ens obre el cor a les dimensions del món. La Regla dels Germans ens presenta sense embuts aquest objectiu que transcendeix tot tipus de fronteres, ja siguin de temps o d'espai: *"Aquest Institut, atent sobretot a les necessitats educatives dels pobres que aspiren a tenir consciència de la seva dignitat d'homes i de fills de Déu i intenten que se'ls la reconegui, crea, renova i diversifica les seves obres, segons les necessitats del Regne de Déu"* (R.11).

I que sigui jo, que provinc d'un petit país del Tercer Món, que comparteixi avui aquesta reflexió, em sembla tot un signe del que pretenc dir. Tres-cents cinquanta anys després, l'Institut, nascut a França, té un rostre més pluriètnic i pluricultural, del qual la meva persona és un exemple. Avui dia, una de les majors riqueses de La Salle és la seva internacionalitat. Aquesta obertura internacional ja va tenir la seva primera expressió en temps del Fundador, que va enviar dos germans a Roma, i va assolir la seva màxima expressió a l'inici del segle XX, quan l'Institut va deixar de ser francès, paradoxalment gràcies als germans francesos, i es va convertir en un Institut universal. Efectivament, l'any 1904 hi havia 10.626 germans a França i 4.806 a la resta de països; avui la proporció, d'acord amb l'estadística del 31 de desembre del 2002, és de 833 a 5.089.

El 8 de setembre de 1990 l'Institut, en la persona del germà John Johnston, superior general, va rebre de la UNESCO el premi NOMA d'alfabetització, no només per la gran quantitat de programes d'alfabetització no formal i d'adults realitzats a tots els continents sinó també perquè cada any hi aprenen a llegir i a escriure entre 75.000 i 90.000 nens i nenes. El fet és que actualment s'eduquen 897.625 alumnes, a 82 països i a 1.037 escoles de tots els nivells, gràcies al ministeri d'educació cristiana que realitzen 2.548 germans i 75.901 seglars als quals s'afegeixen 704 sacerdots i religiosos/es que col·laboren amb nosaltres.

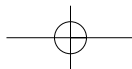
Si aquestes xifres són impressionants, també ho és la diversitat de les obres educatives que representen. Des d'escoles maternals, elementals i secundàries fins a institucions d'educació superior universitària o especial, com les adreçades a joves amb problemes amb la justícia, nens del carrer, disminuïts, joves en situació de risc, escoles agrícoles o tècniques, iniciatives d'educació popular...

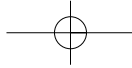
És impossible esmentar ara exemples concrets que abastin la totalitat. Per això, a tall de pinzellada, m'acontento amb citar-ne alguns. Entre molts d'altres, les escoles per a la formació de mestres indígenes o rurals a Guatemala o al Perú, el telèfon de l'esperança per a més d'un milió de joves a Austràlia, les escoles per a gitanos a França, la ràdio educativa San Gabriel a Bolívia adreçada al món aimara, les nostres universitats a Espanya, Estats Units, Mèxic, Colòmbia i Filipines..., les escoles San Miguel als Estats Units per a joves hispans amb problemes d'aprenentatge, la Ilar Akwaba a Abidjan per a nens del carrer, les nostres Boy Town de l'Índia, Sri Lanka o Austràlia, o les nostres escoles a l'Àsia i l'Orient Mitjà, els alumnes de les quals pertanyen, majoritàriament, a la tradició musulmana, budista, hindú, confucionista o sintoista...

"Si s'hagués de votar en aquestes llistes d'ara els dotze homes més importants, els deu millors escriptors, etc.; si s'hagués de votar per una espècie de màrtir o de símbol de la nostra modernitat, escolliria un nen de Bangla Desh que va intentar suïcidar-se quan van expulsar Maradona en el Mundial que es va jugar als Estats Units. Imaginin-s'ho: un nen de Bangla Desh que a través de la televisió veu un joc inventat a Anglaterra, que es juga als Estats Units, i un jugador argentí. Això l'afecta tant que es vol suïcidar. Ja tots en el fons som una mica així, tots estem vivint una vida connectada amb moltíssimes d'altres i a moltíssims altres nivells" (Fernando Savater, xerrada: Els valors davant el nou Mil·lenni, San José Costa Rica, 7 de novembre de 1999).

A partir de l'exemple anterior em sembla que el gran repte que el nostre Institut té avui com a organisme internacional és saber unir els valors universals i els valors locals de manera equilibrada i mútuament enriquidora. Penso que es tracta d'afavorir una educació al servei de la pròpia identitat de cada poble i al mateix temps oberta al diàleg, al respecte, a la recerca i al compartir, perquè la realitat actual desborda les fronteres nacionals

Ser fidels a la realitat ens ha de dur a viure la inculturació. Un dels grans reptes de l'educador és que la civilització cibernètica global no ofegui la identitat nacional, local i familiar. Aquesta és la invitació que en els darrers anys ens fa l'Institut, tant als germans com als seglars que s'associen a la nostra missió. *"La inculturació és un procés permanent. Per a la missió compartida, els germans i els seglars necessiten una formació*

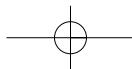
per a la inculturació: estudi de la llengua del país, inserció en el mitjà de vida del poble i proximitat amb els joves, etc. El descobriment d'una cultura requereix paciència i humilitat, i tenir en compte que aquesta cultura sempre serà un misteri per a l'estranger"(Circ.435 pàg.42-43).

En aquest sentit em sembla que, davant la disjuntiva d'una cultura universal promoguda per la globalització i una cultura particular exigida pel procés necessari d'inculturació, l'Institut pot triar ambdues opcions gràcies a la seva internacionalitat, conscient que més que negació hi ha d'haver integració, tal com va dir l'educadora brasilera Regina Leite Garcia en la Cimera Internacional d'Educació celebrada el febrer de 1997 a Mèxic: *"Només pot enriquir-se amb la cultura universal aquell que se submergeix en la seva pròpia cultura i, embegut totalment, esdevé capaç de confrontar la seva cultura amb les altres cultures, ampliant-la i aprofundint-la. Només pot obrir-se a la cultura universal, sense perdre la seva pròpia identitat, aquell que es percep com a part integrant del patrimoni universal. Aquell que sent que la seva cultura particular és part de la cultura universal i que la cultura universal és part de la seva cultura particular"*.

Certament la internacionalitat del nostre Institut és una crida a viure algunes actituds bàsiques davant l'alteritat; això vol dir saber acollir, respectar i valorar les diferències. Això també suposa un canvi d'actitud que ens ha de fer passar d'imposar a escoltar; de manar a compartir; de pensar que ja ho sabem tot a la tasca humil i exigent d'un aprenentatge permanent i sempre incomplet.

Això també suposa assumir, no només en teoria sinó també en la pràctica, que en totes les cultures i a través de totes les manifestacions religioses Déu es manifesta. *"En totes les cultures i religions es troba la llavor del Verb de Déu i la força de l'Esperit de Déu. Això implica un acostament respectuós a les diverses cultures i religions"* (Circ.435, p.39). Això no és fàcil perquè estem acostumats a pensar que posseïm la veritat i que la nostra feina és simplement transmetre el que ja posseïm, sense noves recerques i obertura a la veritat de l'altre.

I alhora i sense negar l'anterior, no renunciar a allò específic cristià, capaç de purificar i enriquir tota cultura. La persona i el missatge de Jesús de filiació, fraternitat, amor incondicional, perdó sense límits, són la major riquesa que podem donar a l'home en la seva relació amb Déu, amb els altres i amb el món. Avui, com Pere, podem dir a l'home i a la dona de qualsevol cultura oprimits per tantes insensateses. *"No tinc ni plata ni or, el que tinc t'ho dono: en nom de Jesús de Natzaret, camina"* (Fets 3,6).

Finalment, em sembla important assenyalar que la globalització no és només un fenomen d'integració de mercats sinó de coneixements. La disjuntiva del futur no serà tant entre els que tenen i els que no tenen sinó més aviat entre els que saben i els que no saben. La clau del futur és l'educació. Hem de ser conscients que tenim un potencial enorme a les nostres mans.

Ens podríem preguntar, a nivell lasal·lià, quins són els valors universals que han d'estar presents en tot procés educatiu més enllà del seu marc geogràfic? Personalment assenyalaria els següents, conscient que es tracta d'una llista incompleta i perfeccionable.

- El procés educatiu lasal·lià està centrat en la persona de cada educand de manera que cada un sigui tractat d'acord amb el seu ésser individual, únic i irrepetible i que l'atenció s'adrexi de manera integral a la persona de cada jove.
- El procés educatiu lasal·lià neix de la pròpia realitat de manera que respongui a les característiques, necessitats, aspiracions i valors culturals de cada poble. Però no es tracta només d'assumir una realitat, també es tracta d'aportar els instruments per a transformar-la i obrir-la a un diàleg intercultural.
- El procés educatiu lasal·lià ha de ser participatiu i democràtic. Des dels inicis el Fundador, en la Guia de les Escoles, afavoria una educació activa amb diferents rols i responsabilitats. Es tracta d'una educació que afavoreixi més la comunicació horitzontal i l'esperit comunitari i menys la coacció i el paternalisme.
- El procés educatiu lasal·lià es dóna en la creativitat, donant menys èmfasi a la repetició i tenint en compte que el més important és que l'educand arribi a donar una resposta personal original. Això suposa lluitar contra la nostra tendència innata per l'eficàcia i la finalització que fàcilment maten l'originalitat.
- El procés educatiu lasal·lià es caracteritza per ser acadèmicament seriós, tal com s'expressa en un dels documents més importants de la congregació. *"El més important és que les escoles dels Germans es caracteritzin per la qualitat dels estudis i la seriositat de la formació, ambdues fruit de l'exigència de l'honoradesa professional i la dedicació als joves i a la societat"* (Declaració 45,2).
- El procés educatiu lasal·lià educa per a la vida i per a una feina socialment productiva. Des dels inicis, el pragmatisme va ser una de les seves característiques, ja que es tractava de respondre a les necessitats concretes dels joves. Avui és fonamental ajudar a integrar treball intel·lectual i treball manual; teoria i pràctica; educació i vida per donar a cadascú les eines que li

permetin ser agent de desenvolupament personal i comunitari i de promoció social a nivell local i global.

- El procés educatiu lasal·lià educa en el compromís ecològic i en la defensa del medi ambient, conscients que la terra és l'únic mitjà on l'home es pot realitzar, estimar els altres, trobar-se amb Déu; conscients també de la responsabilitat comuna de deixar un món habitable per als que vindran.
- El procés educatiu lasal·lià desemboca en un compromís cristià. S'ha dit que creure avui és comprometre's i l'educació lasal·liana pretén que els alumnes visquin una fe operativa en la pràctica de l'amor, que es preparin per ser creadors de relacions més justes entre els pobles, que es comprometin en l'acció en favor de la justícia i la pau, que s'interessin per la globalització de la solidaritat.
- El procés educatiu lasal·lià promou el creixement de la fe a través de la catequesi explícita, de grups de vida cristiana, del diàleg ecumènic i interreligiós. I això, a través d'una lectura de la vida i dels esdeveniments a la llum de l'Evangelí, de la celebració de la vida, de la capacitat d'admiració i agraïment, dels valors evangèlics d'amor, lliurament, perdó...

"El món dels pobres ens ensenya com ha de ser l'amor cristià, que busca certament la pau, però desemmascara el fals pacifisme, la resignació i la inactivitat; que ha de ser certament gratuït però ha de buscar l'eficàcia històrica". Aquestes paraules de Mons. Oscar Arnulfo Romero, en rebre el doctorat *honoris causa* per la Universitat de Lovaina el 2 de febrer de 1980, 50 dies abans del seu assassinat, em semblen que responen molt bé a allò que sempre han volgut ser les escoles lasal·lianes. Nascudes per als pobres i obertes a tots els joves, les escoles lasal·lianes, tot volent donar resposta a les necessitats dels joves, han trobat en els mitjans pobres un estímul i un repte per a la seva creativitat i imaginació.

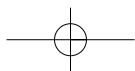
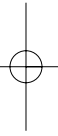
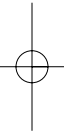
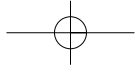
El nostre Institut va néixer en la frontera d'una deshumanització: un món juvenil allunyat de la salvació, sense possibilitats d'assolir la realització humana ni la cristiana. Ser fidels al nostre carisma significa avui per a nosaltres respondre amb creativitat a les noves formes de deshumanització, a les noves pobreses, a les crides que ens fa el món dels exclosos. Una presència solidària ens ha d'estimular a una creativitat fecunda en iniciatives pròpies i en la col·laboració en les iniciatives alienes. Conscients que el nostre Institut té com a finalitat el servei educatiu de la joventut abandonada, d'acord amb les situacions diverses i les necessitats locals hem de buscar la política adequada a través de la qual aquesta opció es faci efectivament prioritària en els diversos nivells de la vida de l'Institut.

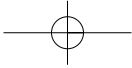
Avui, La Salle està cridada no només a oferir serveis, per molt importants que siguin, sinó sobretot a ajudar a trobar sentit. Per això mateix és important estar molt atents a les noves pobreses que avui ens presenta el món juvenil i alhora estar molt oberts a una cultura juvenil que és molt universal. Avui les cançons, les modes, les rebel·lies, les formes d'interpretar la vida, les manques i els criteris d'acció dels joves són molt semblants a tot el món. Conèixer i comprendre el seu món des de dins és una exigència teològica i pedagògica si desitgem moure el seu cor vers allò a què estem cridats, segons Sant Joan Baptista de La Salle. Això significa que hem de fer un esforç major per inculturar-nos en el seu món. La nostra dimensió internacional ens pot ajudar molt en aquesta comesa.

Analitzant la nostra realitat, podríem preguntar-nos com hem de respondre a una problemàtica que té arrels mundials; què podem fer davant els següents fenòmens que caracteritzen el món globalitzat d'avui: *“fluxes migratoris, racismes, violències urbanes, terrorismes, toxicomania, pèrdua de valors humans, crisi de fe, rebuig de la fe religiosa, atracció a les sectes, atur, sida, fam, analfabetisme, nens del carrer, persones desplaçades, menyspreu de la vida, fragmentació de la família, exclusió familiar...”* (Circular 435, p.22).

Davant el món globalitzat que avui vivim i davant els desafiaments que ens planteja necessitem ser testimonis d'un altre somni: el d'una societat diferent, que promogui “celebracions” on tothom hi pugui participar. Una societat on la solidaritat tingui valor, una societat més semblant al somni de Jesús en què “tots tinguin vida i la tinguin en abundància” (Joan 10, 10). Una societat on l'aventura de pensar vagi alhora amb la d'imaginar, ser crítics i participar. Ser testimonis d'una educació amb poder transformador i com a peça essencial d'un desenvolupament que permeti el progrés incloent. Justament aquest era el somni del nostre Fundador ja fa més de tres-cents anys: *“Déu no només vol que tots els homes arribin al coneixement de la veritat; també vol que tots se salvin. Però no pot voler-ho veritablement si no els dóna mitjans per aconseguir-ho i, per tant, si no proporciona mestres que contribueixin a la realització de tal propòsit respecte als nens”* (MTR 193,1). Aquest somni ens toca a nosaltres, membres d'un Institut internacional d'educació cristiana, fer-ho realitat per a tots.

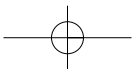
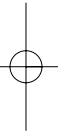
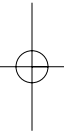
Germà Álvaro Rodríguez Echeverría
Superior General

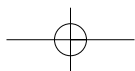
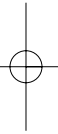
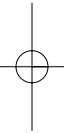
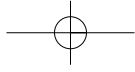

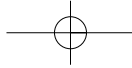

6

DISCURSO DEL HERMANO
ÁLVARO RODRÍGUEZ ECHEVERRÍA,
SUPERIOR GENERAL DE LOS HERMANOS
DE LAS ESCUELAS CRISTIANAS

El compromiso internacional de nuestro instituto

Antes que nada quisiera expresar mi más sincero agradecimiento a la Rectora, a todo el Equipo de Gobierno y a toda la comunidad educativa de la Universidad Ramón Llull, por el honor que supone poder estar aquí entre ustedes.

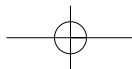
Considero muy sinceramente que la distinción honorífica de la cual ustedes me han hecho merecedor, no es más que la expresión de la gran solidaridad y sensibilidad de su Universidad hacia todas aquellas personas de nuestra Institución que, durante más de 300 años, han dedicado gran parte de su vida a la transmisión de los valores humanos y cristianos, al servicio de la formación y educación de la persona.

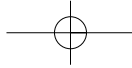
Muy particularmente, quisiera hacer extensivo dicho reconocimiento personal a todas y cada una de las personas que, durante estos años, han desarrollado su máxima actividad al servicio educativo de los pobres y marginados de las diferentes culturas y pueblos de nuestro mundo.

Personalmente, estoy convencido de que mi persona es un signo del Instituto Internacional que represento, y es por eso que el grado honorífico que hoy se me ofrece lo recibo en su nombre. En nombre de tantos Hermanos y Seglares que han entregado su vida con generosidad al servicio de una educación humana y cristiana en favor de tantos niños y jóvenes de todos los continentes.

Por eso me parece que debo partir de una doble mirada contemplativa: la de nuestro pasado, siendo conscientes de nuestras raíces, y la de nuestro futuro, para ver el itinerario recorrido y, sobre todo, para proyectar el cómo podemos vivir hoy con audacia y creatividad el carisma educativo que nos hizo nacer.

Juan Bautista de La Salle no pretendió otra cosa que poner los medios de la salvación, una salvación integral que abarca las distintas dimensiones humanas, al alcance de los jóvenes, especialmente de los pobres y de aquellos que se encontraban más alejados de ella. Ésta ha sido la motivación fundamental que ha animado a nuestro Instituto, con sus más y sus menos, a lo largo de estos últimos tres siglos de la historia humana. Personalmente, una de las cosas que más admiro y que más me impresiona de nuestro Fundador es ver cómo estuvo atento y se dejó impresionar por

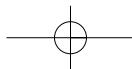
la realidad que le tocó vivir. Pienso que la mejor manera de honrar y de ser fieles a su espíritu no es tanto conservando las obras educativas que hemos heredado, sino respondiendo con creatividad y audacia a las necesidades educativas que el mundo de hoy nos presenta.

Como lasalianos, lo primero y más importante es estar atentos y dejarnos impresionar por esta realidad como hizo nuestro Fundador con la realidad que le tocó vivir. Esta debe ser la savia que alimente el árbol nacido de aquella pequeña semilla de mostaza. Como Instituto internacional, estamos llamados a no encerrarnos en nuestro pequeño mundo, sino a sentirnos parte de un organismo que nos abre el corazón a las dimensiones del mundo. La Regla de los Hermanos nos presenta sin ambages este objetivo, que trasciende todo tipo de fronteras, sean éstas de tiempo o de espacio: *“Este Instituto, atento sobre todo a las necesidades educativas de los pobres que aspiran a tener conciencia de su dignidad de hombres y de hijos de Dios e intentan que se la reconozcan, crea, renueva y diversifica sus obras, según las necesidades del Reino de Dios”* (R.11).

Y que sea yo, proveniente de un pequeño país del tercer mundo, el que hoy comparte esta reflexión, me parece todo un signo de lo que pretendo decir. Trescientos cincuenta años después, el Instituto nacido en Francia tiene un rostro más pluriétnico y pluricultural, del cual mi persona es un ejemplo. Una de las mayores riquezas de La Salle hoy en día es su internacionalidad. Esta apertura internacional tuvo ya su primera expresión en tiempos del Fundador que envió dos Hermanos a Roma y alcanzó su máxima expresión a inicios del siglo XX, momento en que el Instituto dejó de ser francés -paradójicamente gracias a los Hermanos franceses- para convertirse en un Instituto universal. En efecto, en 1904 había 10.626 Hermanos en Francia y 4.806 en todos los demás países. Hoy la proporción, de acuerdo a una estadística del 31 de diciembre del 2002, es de 833 a 5.089.

El 8 de septiembre de 1990 el Instituto, representado por el Hermano John Johnston, Superior General, recibía de la UNESCO el premio NOMA de alfabetización, no sólo por los muchos programas de alfabetización no formal y de adultos realizada por el mismo en todos los continentes, sino también por el hecho de que cada año entre 75.000 y 90.000 niños y niñas aprenden a leer y a escribir en sus establecimientos. El hecho es que hoy, en 82 países y en 1.037 escuelas de todos los niveles, se educan 897.625 alumnos gracias al ministerio de educación cristiana realizado por 2.548 Hermanos y 75.901 Seglares, a los que se unen 704 sacerdotes y religiosos/as que colaboran con nosotros.

Si estos números son impresionantes no lo es menos la variedad de las obras educativas que representan. Desde escuelas maternas, elementales y secundarias

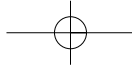
hasta instituciones de educación superior universitaria o especial como las dirigidas a jóvenes con problemas con la justicia, niños de la calle, minusválidos, jóvenes en situación de riesgo, escuelas agrícolas o técnicas, iniciativas de educación popular...

Es imposible mencionar aquí ejemplos concretos que abarquen la totalidad. Por eso, a manera de pinceladas, me contento con señalar algunos de ellos. Entre muchas otras: las escuelas para la formación de maestros indígenas o rurales en Guatemala o Perú; el teléfono de la esperanza para más de un millón de jóvenes en Australia; las escuelas para gitanos en Francia; la radio educativa San Gabriel en Bolivia dirigida al mundo aymara; nuestras Universidades en España, los Estados Unidos, México, Colombia y Filipinas, ...; las escuelas San Miguel en los Estados Unidos dirigidas a jóvenes hispanos con problemas de aprendizaje; el hogar Akwaba en Abidjan para niños de la calle; nuestras Boy Town de la India, Sri Lanka o Australia o, finalmente, nuestras escuelas en Asia y el Próximo Oriente, cuyos alumnos en su mayoría pertenecen a la tradición musulmana, budista, hindú, confucionista o sintoísta.

"Si hubiera que votar, en esas listas de hoy en día, a los doce hombres más importantes, a los diez mejores escritores, etc. Si hubiera que votar por una especie de mártir o de símbolo de nuestra modernidad, elegiría a un niño de Bangladesh que intentó suicidarse cuando expulsaron a Maradona en el mundial que se jugó en Estados Unidos. Imagínenlo ustedes: un niño de Bangladesh que, por vía de la televisión, ve un juego inventado en Inglaterra, que se juega en Estados Unidos y en el que juega un jugador argentino. Eso le afecta tanto que se quiere suicidar. Ya todos en el fondo somos un poco así, todos estamos viviendo una vida conectada con muchísimas otras y a muchísimos otros niveles" (Fernando Savater, Charla: Los valores ante el nuevo Milenio, San José Costa Rica, 7 de noviembre de 1999).

A partir del ejemplo anterior, me parece que el gran reto que nuestro Instituto, como organismo internacional, tiene hoy en día es el de saber unir los valores universales y los valores locales de forma equilibrada y mutuamente enriquecedora. Pienso que se trata de favorecer una educación al servicio de la propia identidad de cada pueblo y al mismo tiempo abierta al diálogo, al respeto, a la búsqueda y al compartir, porque la realidad desborda hoy las fronteras nacionales.

Ser fieles a la realidad nos debe llevar a vivir la inculturación. Uno de los grandes retos del educador es que la civilización cibernética global no ahogue la identidad nacional, local y familiar. Tal es la invitación que en los últimos años nos hace el Instituto, tanto a los Hermanos como a los Seglares que se asocian a nuestra misión. *"La inculturación es un proceso permanente. Para la misión compartida, los Hermanos y los seglares necesitan una formación para la inculturación: estudio de la*

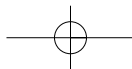
lengua del país, inserción en el medio de vida del pueblo y proximidad a los jóvenes, etc. El descubrimiento de una cultura requiere paciencia y humildad, y tener en cuenta que dicha cultura será siempre un misterio para el extranjero” (Circ.435 pp.42-43).

En este sentido me parece que, ante la disyuntiva de una cultura universal promovida por la globalización y una cultura particular exigida por el necesario proceso de inculturación, el Instituto, gracias a su internacionalidad, puede optar por las dos, consciente de que más que negación debe haber integración, como lo expresaba la educadora brasileña Regina Leite Garcia en la Cumbre Internacional de Educación celebrada en febrero de 1997 en México: *“Sólo puede enriquecerse con la cultura universal el que se sumerge en su propia cultura y, embebido totalmente en ella, se hace capaz de confrontar su cultura con las demás culturas, ampliándola y profundizándola. Sólo puede abrirse a la cultura universal, sin perder su propia identidad, quien se percibe como parte integrante del patrimonio universal. El que siente que su cultura particular es parte de la cultura universal y que la cultura universal es parte de su cultura particular”.*

Ciertamente la internacionalidad de nuestro Instituto es una llamada a vivir algunas actitudes básicas ante la alteridad; esto significa saber acoger, respetar y valorar las diferencias. Esto supone también un cambio de actitud que nos debe hacer pasar de la imposición a la escucha; del mandar al compartir; de pensar que ya lo sabemos todo a la tarea humilde y exigente de un aprendizaje permanente y siempre incompleto.

Esto supone también asumir, no sólo en la teoría sino también en la práctica, que en todas las culturas y a través de todas las manifestaciones religiosas se manifiesta Dios. *“En todas las culturas y religiones se encuentra la semilla del Verbo de Dios y la fuerza del Espíritu de Dios. Esto implica un acercamiento respetuoso a las diversas culturas y religiones”*(Circ.435, p.39). Esto no es fácil porque estamos acostumbrados a pensar que poseemos la verdad y que nuestro trabajo es simplemente transmitir lo que ya poseemos, sin nuevas búsquedas y apertura a la verdad del otro.

Y, al mismo tiempo y sin negar lo anterior, no renunciar a lo específico cristiano, capaz de purificar y enriquecer toda cultura. La persona y el mensaje de Jesús de filiación, fraternidad, amor incondicional, perdón sin límites, son la mayor riqueza que podemos dar al hombre en su relación con Dios, con los demás y con el mundo. Hoy, como Pedro, podemos decir al hombre y a la mujer de no importa qué cultura, aplastados por tantos sin sentidos: *“Plata y oro no tengo, lo que tengo te lo doy: en nombre de Jesús Nazareno, echa a andar”* (Hechos 3,6).

Finalmente, me parece importante señalar que la globalización no es solamente un fenómeno de integración de mercados, sino de conocimientos. La disyuntiva del mañana no será tanto entre los que tienen y no tienen, sino más bien entre los que saben y los que no saben. La llave del futuro es la educación. Debemos ser conscientes de que tenemos un enorme potencial en nuestras manos.

Nos podríamos preguntar, ¿a nivel lasaliano, cuáles son los valores universales que deben estar presentes en todo proceso educativo más allá de su marco geográfico? Personalmente señalaría los siguientes, consciente de que se trata de una lista incompleta y a perfeccionar.

- El proceso educativo lasaliano está centrado en la persona de cada educando, de manera que cada uno sea tratado en consonancia con su ser individual, único e irrepetible, y que la atención se dirija de manera integral a la persona de cada joven.
- El proceso educativo lasaliano nace de la propia realidad, de manera que responda a las características, necesidades, aspiraciones y valores culturales de cada pueblo. Pero no se trata solamente de asumir una realidad, se trata también de aportar los instrumentos para transformarla y abrirla a un diálogo intercultural.
- El proceso educativo lasaliano debe ser participativo y democrático. Desde los inicios, el Fundador en la Guía de las Escuelas favorecía una educación activa con diferentes roles y responsabilidades. Se trata de una educación que favorezca más la comunicación horizontal y el espíritu comunitario y menos la coacción y el paternalismo.
- El proceso educativo lasaliano se da en la creatividad, dando menos énfasis a la repetición y teniendo en cuenta que lo más importante es que el educando llegue a dar una respuesta personal original. Esto supone luchar contra nuestra tendencia innata por la eficacia y el acabado, que fácilmente matan toda originalidad.
- El proceso educativo lasaliano se caracteriza por ser académicamente serio, como lo expresa uno de nuestros documentos congregacionales más importantes. *“Lo que primero importa es que las escuelas de los Hermanos se caractericen por la calidad de los estudios y la seriedad de la formación, como exigidas ambas por la honradez profesional y la dedicación a los jóvenes y a la sociedad”* (Declaración 45,2).
- El proceso educativo lasaliano educa para la vida y para un trabajo socialmente productivo. Desde los inicios el pragmatismo fue una de sus características, ya que se trataba de responder a las necesidades concretas de los jóvenes. Hoy es fundamental ayudar a integrar trabajo intelectual y trabajo manual; teoría y

práctica; educación y vida para dar a cada uno las herramientas que le permitan ser agente de desarrollo personal y comunitario y de promoción social a nivel local y global.

- El proceso educativo lasaliano educa en el compromiso ecológico y en la defensa del medio ambiente, consciente de que la tierra es el único medio donde puede realizarse el hombre; amar a los demás; encontrarse con Dios, y consciente también de la responsabilidad común de dejar un mundo habitable a los que vendrán después.
- El proceso educativo lasaliano desemboca en un compromiso cristiano. Se ha dicho que creer hoy es comprometerse y la educación lasaliana pretende que los alumnos vivan una fe operativa en la práctica del amor, que se preparen para ser creadores de relaciones más justas entre los pueblos, que se comprometan en la acción en favor de la justicia y la paz, que se interesen por la globalización de la solidaridad.
- El proceso educativo lasaliano promueve el crecimiento de la fe a través de la catequesis explícita, de grupos de vida cristiana y del diálogo ecuménico e interreligioso. Y esto, a través de una lectura de la vida y de los acontecimientos a la luz del Evangelio, de la celebración de la vida, de la capacidad de admiración y agradecimiento, de los valores evangélicos de amor, entrega, perdón...

“El mundo de los pobres nos enseña cómo ha de ser el amor cristiano, que busca ciertamente la paz, pero desenmascara el falso pacifismo, la resignación y la inactividad; que debe ser ciertamente gratuito pero debe buscar la eficacia histórica”. Estas palabras de Mons. Oscar Arnulfo Romero, al recibir el doctorado *honoris causa* por la Universidad de Lovaina el 2 de febrero de 1980 50 días antes de su asesinato, me parece responden muy bien a lo que siempre han querido ser las escuelas lasalianas. Nacidas para los pobres y abiertas a todos los jóvenes, las escuelas lasalianas, queriendo responder a las necesidades de los jóvenes, han encontrado en los medios pobres un estímulo y un reto para su creatividad e imaginación.

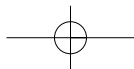
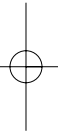
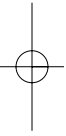
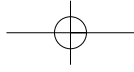
Nuestro Instituto nació en la frontera de una deshumanización: un mundo juvenil alejado de la salvación, sin posibilidades de alcanzar ni la realización humana ni la cristiana. Ser fieles a nuestro carisma significa hoy para nosotros responder con creatividad a las nuevas formas de deshumanización, a las nuevas pobrezas, a las llamadas que nos hace el mundo de los excluidos. Una presencia solidaria nos debe estimular a una creatividad fecunda en iniciativas propias y en la colaboración con las iniciativas ajenas. Conscientes de que nuestro Instituto tiene como finalidad el servicio educativo de la juventud abandonada, de acuerdo a las situaciones diversas y a las

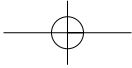
necesidades locales, debemos buscar la política adecuada a través de la cual esta opción se haga efectivamente prioritaria en los diversos niveles de la vida del Instituto.

La Salle, hoy en el mundo, está llamada no solamente a ofrecer servicios, por más importantes que éstos puedan ser, sino sobre todo a ayudar a encontrar sentido. Por lo mismo, es importante estar muy atentos a las nuevas pobrezas que el mundo juvenil hoy nos presenta y, al mismo tiempo, estar muy abiertos a una cultura juvenil que tiene mucho de universal. Hoy, las canciones, las modas, las rebeldías, las formas de interpretar la vida, las carencias y los criterios de acción de los jóvenes son muy similares en todo el mundo. Conocer y comprender su mundo desde dentro es una exigencia teológica y pedagógica si deseamos mover su corazón a lo que estamos llamados, según San Juan Bautista de La Salle. Esto significa que debemos hacer un esfuerzo mayor por inculturarnos en su mundo. Nuestra dimensión internacional nos puede ayudar mucho en este cometido.

Analizando nuestra realidad podríamos preguntarnos cómo responder a una problemática que tiene raíces mundiales: ¿qué podemos hacer ante los siguientes fenómenos que caracterizan al mundo globalizado de hoy? *“flujos migratorios, racismos, violencias urbanas, terrorismos, toxicomanía, pérdida de valores humanos, crisis de fe, rechazo de la fe religiosa, atracción a las sectas, desempleo, sida, hambre, analfabetismo, niños de la calle, personas desplazadas, desprecio de la vida, fragmentación de la familia, exclusión familiar..(Circular 435, p.22).*

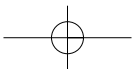
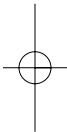
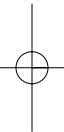
Ante el mundo globalizado que hoy vivimos y ante los desafíos que nos plantea, necesitamos ser testigos de otro sueño: el de una sociedad diferente, que promueva «fiestas» donde todos puedan participar. Una sociedad donde la solidaridad tenga valor, una sociedad más parecida al sueño de Jesús de que *«todos tengan vida y la tengan en abundancia»* (Jn 10, 10). Una sociedad donde la aventura de pensar vaya a la par con la de imaginar, ser críticos y participar. Ser testigos de una educación con poder transformador y pieza esencial de un desarrollo que permita el progreso incluyente. No era otro el sueño de nuestro Fundador hace ya más de trescientos años: *“No sólo quiere Dios que todos los hombres lleguen al conocimiento de la verdad; quiere también que todos se salven. Mas no puede quererlo verdaderamente si no les da medios para conseguirlo y, por tanto, si no proporciona maestros que contribuyan a la realización de tal propósito respecto de los niños”* (MTR 193,1). Este sueño nos toca a nosotros, miembros de un Instituto internacional de educación cristiana, hacerlo realidad para todos.

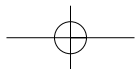
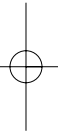
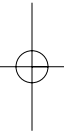
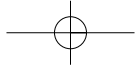

7

SPEECH OF BR. ÁLVARO RODRÍGUEZ ECHEVERRÍA.

The international commitment of our institute

First of all, I would like to express my most sincere gratitude to the Rector, to the governing body and to the entire teaching community of Ramon Llull University for the great honour that being here with you all today signifies.

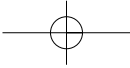
I consider this honorary degree which you have seen fit to bestow upon me to be an expression of the great solidarity and sensitivity of your university towards all those people of our Institution who, for more than 300 years, have devoted the greater part of their lives to transmitting human and Christian values and to the tasks of education and training.

Most particularly, I should like to extend this personal recognition to each and every individual who, over the years, has spent the best part of his or her working life at the educational service of the poor and marginalized of the different cultures and countries of our world.

It is my opinion that as an individual I am merely a symbol of the International Institute which I represent. For this reason, I receive this honorary degree awarded to me today in its name, and in the name of the all the Brothers and laypeople who have devoted their lives so generously to providing a humanistic, Christian education for so many children and young people in all continents.

I feel I should begin by taking a contemplative look in two directions: firstly, at our past and our origins; and secondly, towards our future, in order to see how far we have come and, above all, to reflect upon how we may proceed today, creatively and audaciously, with our mission to educate, which is the origin of our Institute.

The sole aim of John Baptist de la Salle was to lay the means of salvation, a global salvation encompassing all human dimensions, before the young, particularly the poor and those furthest removed from the possibility of salvation. This has been our Institute's principal motivation over the last three centuries. One of the things that I personally most admire and find most impressive about our Founder is his

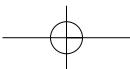
sensitivity concerning the community in which he lived, and the way in which he responded to it.

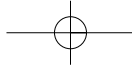
As Lasallians, our first and most important duty is to be aware of and to allow ourselves to be touched by our environment, as our Founder was. It should be the sap that nourishes the tree born from that tiny seed. As an international Institute it is our duty not to enclose ourselves in our own small world but to feel that we are part of a body which opens our hearts to the world in all its dimensions. This objective transcends all barriers, of both time and space, and is unequivocally stated in the Rule of the Christian Brothers: "This Institute, which is devoted above all to the educational needs of the poor who aspire to become conscious of their dignity both as human beings and as children of God, will create, renew and diversify its works, according to the needs of the Kingdom of God." (R.11)

That it should be I, from a small third world country, who is today sharing this reflection, seems wholly symbolic of what I am attempting to say. Three hundred and fifty years on, this Institute founded in France is now significantly more multi-ethnic and multi-cultural, and I myself am an example of that fact. One of the most rewarding characteristics of La Salle today is its international nature. This international facet began in the time of the Founder when he sent two Christian Brothers to Rome, and reached its peak at the start of the 20th century when the Institute ceased to be French, paradoxically thanks to the French Christian Brothers, and became a universal Institute. In 1904 there were 10,626 Brothers in France, and only 4,806 in the rest of the world; today, according to the figures of 31 December 2002, the proportion is 833 to 5,089.

On 8 September 1999 the Institute, represented by Brother John Johnston, Superior General, was awarded the NOMA award for literacy by UNESCO, not only for the many informal literacy programmes for adults held in every continent, but also due to the fact that each year between 75,000 and 90,000 children learn to read and write in its centres. It is a fact that at present, in 82 countries and in 1,037 schools at all levels, a total of 897,625 children are educated thanks to the endeavour of Christian education carried out by 2,548 Brothers and 75,901 laypeople, in addition to the 704 priests, nuns and monks who collaborate with us.

Equally impressive is the wide variety of educational projects that these figures represent. These range from nursery, elementary and secondary schools to university education, and to special education institutions such as those aimed at youths in

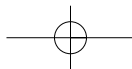
trouble with the law, street children, the disabled, young people at risk, agricultural or technical schools, and popular education initiatives, among others.

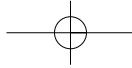
It is impossible to mention here enough specific examples to cover all areas, and I shall therefore have to make do with highlighting just a few. Among many others, I would like to mention the training schools for indigenous teachers in rural areas of Guatemala or Peru, the ‘telephone of hope’ for more than a million youngsters in Australia, the schools for gypsies in France, the educational radio station San Gabriel in Bolivia aimed at the Aymara community, and our universities in Spain, the USA, Mexico, Columbia and the Philippines. Not forgetting of course the San Miguel schools in the United States for young Hispanics with learning difficulties, the Akwaba home in Abidjan for street children, our Boys’ Towns in India, Sri Lanka and Australia, nor our schools in Asia and the Middle East whose students belong largely to the Muslim, Buddhist, Hindu, Confucian or Sintoist traditions.

“If I had to vote in one of those lists that are so popular now, for the twelve most important men, or the ten best writers, etc; if I had to vote for a kind of martyr or symbol of modern life, I would choose the child from Bangladesh who tried to commit suicide when Maradona was sent off in the World Cup in the USA. Imagine it – a child from Bangladesh, watching on television a game invented in England, being played in the United States, and an Argentinian player. He’s so affected by it all that he wants to kill himself. Deep down, we are all a little like that, we are all living a life connected to so many other lives, and at many different levels.” (Fernando Savater, Lecture: Values on the threshold of the New Millenium, San José Costa Rica, 7 November 1999).

I feel that the above anecdote is an example of the great challenge facing our institute as an international body: that of knowing how to unite both universal and local values in a balanced, mutually enriching way. I think that it is a matter of promoting a form of education which is at the service of the individual identity of each nation and, at the same time, open to dialogue, to respect, to searching and to sharing, because community today crosses national borders.

Being true to our community means undergoing a process of cultural integration. One of the greatest challenges facing educators today is to ensure that global cybernetic culture does not suffocate national, local and family identity. This is the invitation extended to us in recent years by the Institute, both to the Brothers and the laypeople associated with our mission: “Cultural integration is a permanent process. For our shared mission, Brothers and laypeople need to be trained to help them

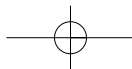
achieve this: study of the language of the country, immersion in the way of life of the people, being involved with the young people of the community, etc. The discovery of a culture requires patience and humility, and the understanding that the said culture will always remain a mystery for the foreigner." (Circ.435, p.42-43.)

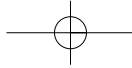
In this sense I feel that, when faced with the choice of either a universal culture fostered by globalisation, or one specific culture, essential for the process of cultural assimilation, the Institute may opt for both, being aware that rather than negation there should be integration, as expressed by the Brazilian educator Regina Leite Garcia at the International Summit on Education held in February 1997 in Mexico: "It is only possible to be enriched by universal culture for those who submerge themselves in their own culture and, when totally absorbed in it, thus become capable of comparing their culture with others, broadening it and deepening it. It is only possible to open up to universal culture, without losing one's identity, for those who perceive themselves to be an integral part of universal heritage. That is, the person who feels that his or her particular culture is part of universal culture and that universal culture is part of his or her own."

Certainly, the international nature of our Institute encourages us to adopt certain basic attitudes when faced with otherness; this means knowing how to welcome, respect and value differences. It also involves a change in attitude which should lead us away from imposing and towards listening; from commanding to sharing; from thinking that we know it all to the humble and demanding task of constant and never-ending learning.

This also means accepting, not only in theory but also in practice, that in all cultures and across all religious ceremonies God manifests Himself. *"In all cultures and religions the Word of God and the strength of the Spirit of God are to be found. This requires a respectful approach to different cultures and religions."* (Circ.435, p.3) This is no simple task, accustomed as we are to thinking that we possess the truth and that our work is simply to transmit what we already know, without being open to the truth of others.

At the same time and without denying the above, we must not renounce what is specifically Christian, capable of purifying and enriching any culture. Jesus himself and his message of unity, brotherhood, unconditional love and forgiveness are the greatest wealth that we can offer man in his relationship with God, with others and with the world. We today can, like Peter, tell men and women from whatever culture, discouraged by so much that is senseless, "I have no silver and gold, but what I do

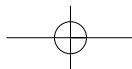

have I give to you. In the name of Jesus Christ of Nazareth, rise up and walk." (Acts of the Apostles 3:6)

Finally, I feel it is important to point out that globalization is not only a phenomenon of integration of markets but also of knowledge. The great differences in the future will not be so much between those that have and those that have not, but those that know and those that know not. The key to the future is education. We must be aware that we have enormous potential in our hands.

We might ask ourselves the following: At a Lasallian level, what are the universal values that should be present in every educational process, regardless of the geographical context? I personally would point out the following, aware that it is an incomplete list which can be improved.

- The Lasallian approach to education focuses on the individual, educating in such a way that everybody is treated in accordance with their individual, unique and unrepeatable being, with each young person receiving all-round attention.
- The Lasallian approach to education is born from its context, which means that it responds to the characteristics, needs, aspirations and values of each community. However, it is not a question of merely accepting a given context, but also of providing the tools to transform it and make it responsive to intercultural dialogue.
- The Lasallian approach to education should be participative and democratic. From the very beginning our Founder favoured an active education with different roles and responsibilities. It is an education which fosters horizontal communication and community spirit rather than coercion and paternalism.
- The Lasallian approach to education is apparent in its creativity, placing less emphasis on repetition and taking into account that it is more important for the educator to give an original, personal answer. This means fighting our innate tendency to aim for efficiency and polish, often enemies of originality.
- The Lasallian approach to education is characterised by academic rigour, as expressed in one of our most important documents: "What matters first and foremost is that the schools of the Brothers be characterised by the quality of the teaching and the thoroughness of the training, as demanded by our professional honour and our dedication to the young and to society." (Declaration 45,2)
- The Lasallian approach to education aims to educate for life and for socially productive work. At the very beginning, pragmatism was one of its characteristics, evident in its attempt to respond to the specific needs of the

young. Today it is fundamental to try to integrate intellectual work and manual work; theory and practice; and education and life in order to provide students with the tools which will allow them to be agents of personal and community development and help them advance socially at both local and global levels.

- The Lasallian approach to education is committed to ecology and defends the environment, being aware that it is only on earth that man may fulfil his potential, love others, and find God; we are also aware of our responsibility to leave behind a world fit for those who come after us to inhabit.
- The Lasallian approach to education culminates in a Christian commitment. It has been said that to believe today is to make a commitment, and the aims of a Lasallian education are that its pupils have a faith that is operative in the practice of love; that pupils be prepared to create fairer relationships between countries; that they be actively committed to justice and peace, and in favour of the globalisation of solidarity.
- The Lasallian approach to education promotes the growth of faith through explicit catechism, through Christian life groups, and through ecumenical and inter-religious dialogue. And this in turn through a reading of life and events in the light of the Gospel, a celebration of life, a capacity for admiration and gratitude, and the evangelical values of love, devotion and forgiveness.

“The world of the poor teaches us what Christian love should be; it should aim for peace, certainly, but should also expose fake pacifism, resignation, and inactivity; it should certainly be free but should aim for historical efficiency.” These words, spoken by Monsignor Oscar Arnulfo Romero on receiving his honorary doctorate from the University of Louvain on 2 February 1980, fifty days before his assassination, manage to accurately describe what has always been the aim of Lasallian schools. Born for the poor and open to all young people, Lasallian schools, with their aim of responding to the needs of the young, have found in a lack of resources a stimulus and a challenge for their creativity and imagination.

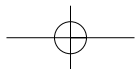
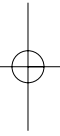
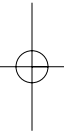
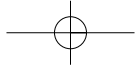
Our Institute was born on the edges of dehumanization: a world where the young had no hope of salvation, no chance to achieve neither human nor Christian fulfilment. Being faithful to our charism today means responding creatively to the new forms of dehumanization, the new poverties, to the world of the marginalised when they need us. Solidarity should stimulate fruitful creativity resulting in initiatives of our own and collaboration with the initiatives of others. Bearing in mind the fact that the ultimate aim of our Institute is to be of service to abandoned youth, and in accordance with different situations and local needs, we must try to find the right policy through which this option becomes the priority at the different levels of life in the Institute.

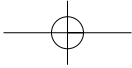
The role of La Salle in the world today is not just to offer a service, however important that may be, but above all to help others find direction. This is why it is important to be aware of the new forms of poverty evident amongst the young today and at the same time be open to youth culture, which is universal in many ways. Nowadays songs, fashion, rebellion, the way of interpreting life, the deprivations and the criteria for action of young people are very similar all over the world. Knowing and understanding their world from the inside is a theological and educational necessity if we want to open their hearts to our mission according to Saint John Baptist de la Salle. This means making a greater effort to immerse ourselves in the culture of their world. Our international dimension can be of great help to us in this task.

While analysing our environment today we might ask ourselves how we can respond to problems which seem to affect the whole world; what we can do in the face of the following phenomena characteristic of globalization: "mass migration, racism, urban violence, terrorism, drug addiction, loss of human values, crisis of faith, rejection of religious faith, attraction to sects, unemployment, Aids, famine, illiteracy, street children, displaced people, contempt for life, fragmentation of the family, family exclusion..."(Circular 435, p.22)

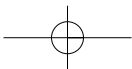
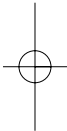
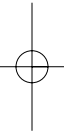
Faced with the globalized world in which we live and the challenges which arise from it we need to keep in mind another dream: that of a different society, one which promotes "fiestas" in which everybody is welcome to participate. A society where solidarity is valued, a society that is closer to Jesus' dream in which "all may have life and have it in abundance" (John 10:10). A society where the adventure of thinking goes hand in hand with that of imagining, being critical, and participating. Where we may witness an education which has the power to change and is an essential part of development, development of the kind that enables progress to be inclusive. This was the dream of our Founder more than three hundred years ago: "Not only does God wish all men to come to know the truth; He also wishes all men to be saved. But He cannot truly wish it if He does not provide them with means to achieve it and if He does not provide teachers to contribute to the achievement of such a purpose with regard to the children." (MTR 193.1). It has fallen to us, as members of an international Institute of Christian education, to make this dream come true for all.

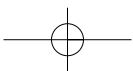
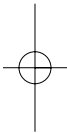
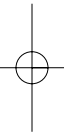
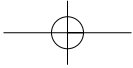
Hermano Álvaro Rodríguez Echeverría
Superior General

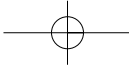

DISCURS DE L'EXCMA. I MGFCA.
SRA. ESTHER GIMÉNEZ-SALINAS,
RECTORA DE LA UNIVERSITAT RAMON LLULL.

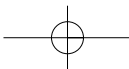
Siguin les meves primeres paraules de felicitació per al Germà Álvaro Rodríguez Echeverría, des d'ara doctor *honoris causa* per aquesta Universitat a proposta d'Enginyeria i Arquitectura La Salle i aprovat per la Junta Acadèmica amb data 20 de novembre de 2003. Siguin també les meves primeres paraules de felicitació per a tots els membres de la comunitat lasal·liana en aquest acte tan especial que s'emmarca dins els actes de celebració del centenari de l'activitat universitària a Barcelona.

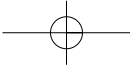
En efecte, l'any 1903 els Germans de les Escoles Cristianes situats al col·legi de La Salle Bonanova de Barcelona, sota la direcció del Germà Adolf Alfred, inicien els seus primers estudis de peritatge industrial en les especialitats de mecànica, química i elèctrica, preparant els primers estudiants per a examinar-se a l'escola industrial de Terrassa.

Ha transcorregut molt temps des d'aleshores i no recordaré aquí tots els canvis, tan sols voldria destacar la permanent activitat i creació, especialment en aquests últims anys, amb l'ampliació d'estudis, titulacions, doctorats i postgraus. Esment a part mereix l'apartat de recerca que en els últims anys ha donat -si em permeten l'expressió- un pas de gegant. Actualment comptem amb grups d'investigació reconeguts i punters en els àmbits nacional i internacional. Així mateix s'han ampliat extraordinàriament les activitats relacionades amb els resultats de la investigació i la transferència de tecnologia. Per citar només alguns exemples: l'entrada en les xarxes de Trampolins Tecnològics de Catalunya i la d'Innovació Tecnològica, i també la creació del Parc d'Innovació Tecnològica i Empresarial La Salle. Tot això demostra l'aposta clara com a Universitat en el món de la tecnologia i del desenvolupament.

Aquesta Universitat, Germà Álvaro Rodríguez, se sent orgullosa de comptar a partir d'avui amb un doctor *honoris causa* de la seva categoria personal i professional, però també de la seva qualitat humana.

La Universitat Ramon Llull, com vostè bé coneix, té una llarga tradició. Formalment es va crear l'any 1991 però la majoria de les institucions que la constitueixen ja existien amb molta anterioritat, com és el cas de la que avui ens acull, Enginyeria i Arquitectura La Salle. Tanmateix, malgrat les seves diferències, tenen

molts elements comuns i, com bé deia vostè en el seu discurs, la suma de diferents cultures ha de fer-se a força d'integració i això és el que estem intentant. Aquesta característica és el que fa tan diferent i alhora tan atractiva a aquesta Universitat, però de vegades, no li nego, també més difícil. Però en la diversitat, sens dubte, està la major riquesa.

La distinció d'*honoris causa* és la més alta que pot concedir una universitat. El seu origen es remunta a les èpoques del Renaixement i consisteix bàsicament en un procediment d'excepció en què es reconeixen a una persona uns coneixements, una saviesa i una conducta que són considerats exemplars, per la qual cosa és un honor que aquella persona passi a formar part del claustre universitari. D'aquesta època data també una simbologia peculiar. El birret és el símbol del magisteri acadèmic més alt. La facultat d'emetre dictàmens queda confirmada amb l'anell mitjançant el qual es consignen i segellen. I finalment els guants blancs, que són signe de l'estricta ètica que ha de guiar l'exercici universitari.

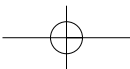
El cerimonial del protocol actual conserva encara aquest ritus tot i que en molt poques activitats es continua utilitzant, a aquests efectes, el llatí tradicional. La imposició d'aquest títol corresponia -prèvia proposta de la candidatura per una o diverses facultats- al Claustre de Doctors, màxim òrgan del govern de la universitat des de temps no molt llunyans, amb la composició que el seu mateix nom indica.

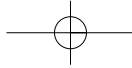
A manera d'introducció i en el terreny de la docència, en l'exercici del magisteri, que d'altra banda ha estat sempre una de les nostres principals preocupacions, m'agradaria recuperar aquí un antic document de La Salle reproduït en una antologia publicada a París el 1717, on s'exposava una llista amb les dotze qualitats que tot mestre hauria de posseir. No està de més recordar-les.

Bones maneres, que deriva de la paraula francesa "Gravite"; Tranquil·litat; Humilitat; Sensatesa; Saviesa; Paciència; Autodomini; Tendresa; Dedicació; Atenció; Pietat i Generositat.

Encara que la cita és antiga, Mutatis Mutandi ens podria servir ara en moltes de les nostres coses com a regla d'or.

La Salle ha dedicat un gran esforç perquè els seus centres fossin uns llocs on realment s'aprenqués, el que ara anomenem la *societat del coneixement*. Cultura, Valors i Fe han estat les seves grans corretges de transmissió i aquí és on vull destacar la trajectòria implacable de la persona que avui nomenem *honoris causa*, el seu

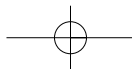
compromís personal com a professor durant molts anys en llocs extraordinàriament difícils com Guatemala, on va estar durant 25 anys. Allà de poc servia ensenyar si no s'adoptava una actitud de compromís personal i de denúncia. Sens dubte, Guatemala és precisament un dels llocs de Centreamèrica on el xoc cultural resulta més gran en existir gairebé un 70 % de població indígena.

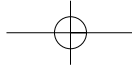
Vostè mateix ha dit que la internacionalitat de l'Institut de La Salle ha de basar-se en actituds de saber acollir, respectar i valorar les diferències, generant amb això un canvi de comportament. Escoltar en lloc d'imposar, compartir en lloc de manar, dialogar en lloc d'obligar, són alguns dels seus principals missatges. La veritat és que en aquest denominat primer món estem molt poc acostumats a escoltar i amb massa freqüència volem imposar les nostres normes i la nostra cultura sense entendre que el diàleg és la base de la interculturalitat.

Avui, el germà Álvaro Rodríguez vol compartir aquesta investidura *honoris causa* amb totes aquelles persones de la comunitat lasal·liana a la qual representa i que han dedicat la seva vida a la pedagogia, a l'art d'ensenyar, a impartir no només coneixements sinó també a alimentar la participació democràtica. La seva trajectòria fa que avui m'atreveixi a posar en boca seva una frase com la que *l'educació és la peça clau per a l'enfortiment de la democràcia*.

Aquesta participació democràtica que el Germà Álvaro Rodríguez coneix tan bé és la que ha dut a la seva Congregació a comprometre's molt més enllà del que és la pura transmissió del coneixement. Ningú que hagi viscut a Guatemala en els anys de la guerra i senti en la seva pròpia persona el compromís cristià podria tancar els ulls allí esdevenia. El mateix podria dir-se del Salvador, Nicaragua o d'altres per citar alguns països propers geogràficament. Però en aquests països existeix, com en tants d'altres, un enemic molt més poderós, un enemic molt més difícil de combatre. Em refereixo, naturalment, a la pobresa, per no parlar ja de l'extrema pobresa, en la qual es troben molts habitants d'aquests països.

En l'àmbit que avui ens ocupa, recordar senzillament que a Amèrica Llatina prop d'un 70% dels joves abandona l'escola abans o una vegada acabats els estudis primaris. Molt pocs, doncs, tenen l'oportunitat de continuar els seus estudis. D'altra banda, s'afirma que es requereix un terme mitjà d'11 o 12 anys d'estudis, és a dir, una educació secundària completa, per a tenir una adequada probabilitat de no caure en la pobresa. Efectivament l'única arma eficient en aquesta difícil guerra és l'educació. Germà Álvaro, vostè ha parlat llargament en el seu discurs de l'autèntic significat del xoc de cultures, de la internacionalització de la seva Congregació i tot això dins

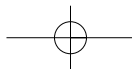
l'anomenada *era de la globalització*. Què vol dir, doncs, integrar respectant? Com afrontar els problemes del vell i del nou món? Com afrontar la violència que aflora de la manera més tradicional en les societats primitives i d'una manera més sofisticada, però igualment agressiva, en les desenvolupades?

L'educació en valors, en la família, a l'escola, a la universitat, fortifica la Democràcia. Reconduir determinades conductes i liderar amb energia determinats valors ens correspon en l'exercici de la nostra pròpia responsabilitat. Els riscos i beneficis de la globalització requereixen esforç i vigilància i no poden deixar-se a l'especulació o a l'atzar. I quan així ho fem hem de ser conscients que l'atzar sempre perjudica els més febles. I, en aquest sentit, la Congregació que vostè dirigeix ha estat, des dels seus inicis, especialment sensible als sectors més desprotegits de la societat. Per això actualment les seves paraules tenen un significat molt especial.

Per tant, avui més que mai, la paraula clau continua sent educació, concepte al qual el seu fundador, Sant Joan Baptista de La Salle, va dedicar la seva vida i d'una forma molt destacada als més pobres, a aquells que disposaven de menys recursos.

Però avui el significat d'educació és, sens dubte, diferent. D'una banda, en la mesura que s'adreça a la totalitat de la població, integra progressivament l'accés als nivells bàsics de lecto-escriptura i matemàtiques, al que és la socialització de nens i joves i això cal valorar-ho com a positiu. Però l'educació en si no és mai igualitària i pot també segmentar i establir grans diferències en la qualitat i assoliments educatius segons nivells d'ingrés, gènere, identitat cultural i localització geogràfica. Per això en el terreny de l'educació es planteja un doble desafiament: d'una banda, avançar en aquells sectors que tenen menys recursos amb una oferta educativa i uns mecanismes de suport que els ajudin a romandre més temps en el sistema, però, per l'altra, serà necessari avançar també en la millora de la qualitat perquè aquesta oferta educativa sigui competitiva. Avançar tant en l'equitat com en la qualitat de l'educació no és fàcil i aquest és un tema en el qual la nostra Universitat ha de reflexionar llargament.

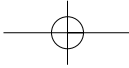
Per a les universitats europees la declaració de Bolonya (1999) obre un camí, un procés de convergència en l'àmbit de l'ensenyament superior que es planteja, al seu torn, com el millor instrument per a potenciar nous estudis i una mobilitat d'estudiants des d'un vessant més professional i més qualificat. Tot això enfocat, sens dubte, per a poder plantar cara a un mercat de treball cada vegada més internacional i exigent. Però la nostra preocupació per l'excel·lència, per la qualitat, per la investigació, per la pressió d'un mercat de treball, no ens pot convertir en simples transmissors de capacitats i habilitats.

No sempre som capaços de comprendre el món dels joves. La cultura dels adults està, de vegades, més llunyana d'ells que la cultura del país més llunyà, per això moltes vegades fins i tot parlem d'una subcultura juvenil. En aquesta línia, Germà Àlvaro, les seves paraules són molt encertades quan diu que hem d'ajudar els joves a trobar sentit. Però, francament, no ho tenen fàcil. Tant la llibertat com el pluralisme són qualitats pròpies de les societats obertes, aquelles en les quals es donen tot tipus de comportaments. Si volem comprendre'ls, haurem de començar per deixar de tenir por al canvi, flexibilitzar els nostres costums, aprendre què és de debò la tolerància. En definitiva, buscar més la Llibertat i la Justícia que la pròpia Felicitat. Per això mateix, potser ens haguem de qüestionar si no som nosaltres, el món dels adults, els que hem de donar un nou sentit a la vida.

Amb certa ingenuïtat però a la vegada amb tendresa Alberto Cortez ens diu en el poema:

*Deja que te diga muchacho que empiezas:
Es duro el camino cuando el pulso tiembla
Y es mucho más fácil seguir el atajo,
Que a veces se encuentra sin mucho trabajo.
Pues sí, pero ¡atento! que el peligrar acecha
Y puedes herirte con alguna piedra.
Deja que te diga, muchacho que empiezas:
Has de andar despacio, derramar tu siembra,
Recordando siempre al cultivar tu huerto
Que por prematuros los frutos no son buenos,
Por que a la más breve brisa se te hielan
Entonces, muchacho, pierdes la cosecha.
Deja que te diga muchacho que empiezas:
Es duro el camino cuando el pulso tiembla
Las obras que duran son aquellas obras
Que no fueron hechas en dos o tres horas,
Que han sido pensadas a plena conciencia,
Tanto, que ni el tiempo se atreve con ellas.
Deja que te diga muchacho que empiezas:
No vale la pena perder la paciencia
Controla ese fuego que llevas por dentro,
Espera y confía, dale tiempo al tiempo,
Que nada es eterno, que a todos nos llega
Bien tarde o temprano la luz de una estrella.*

*Y cuando te llegue, muchacho que empiezas
Su luz será clara si todo lo entregas.
Si dejas a otros decir lo que vales,
Y fijas tu meta más lejos que antes;
Si evitas la silla de los conformistas,
Entonces, muchacho, serás un artista.*

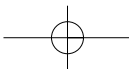
Avui la nostra comunitat universitària està de festa. Avui ens sentim profundament orgullosos de comptar amb un nou doctor *honoris causa* que representa l'autèntic sentit d'aquesta Universitat. Un home, un professor, un Germà, la vocació del qual és, ha estat i serà no només la de formar, sinó la d'ensenyar a ser, com el lema de la nostra Universitat, que és: Ser i Saber.

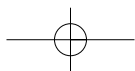
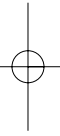
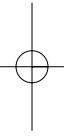
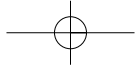
I en aquesta confiança que brolla de la seva personalitat, en aquest caràcter obert i franc, en aquesta manera tan especial d'aproximar-se, d'escoltar i, per què no reconèixer-ho, també de fer-se estimar, deixi'm professor Álvaro Rodríguez que, com vostè, acabi aquesta breu intervenció expressant un somni.

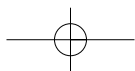
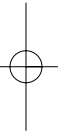
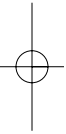
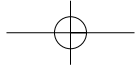
Amb un somni sense fronteres, sense llengües, ni colors ni races, que parli qui parli se l'entengui, no tant pel seu idioma sinó pel sentit de les seves paraules.

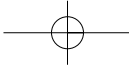
Paraules molt més ben expressades i sentides del nostre gran poeta Salvador Espriu, del qual m'agradaria llegir un petit fragment del poema "Inici de càntic en el temple".

*Vàrem mirar ben al lluny del desert,
davallàvem al fons del nostre somni.
Cisternes seques esdevenen cims
pujats per esglaons de lentes hores.
Ara digueu: "Nosaltres escoltem
les veus del vent per l'alta mar d'espigues".
ara digueu: "Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest poble.*

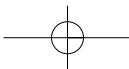
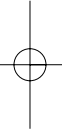
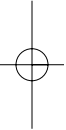

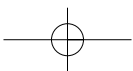
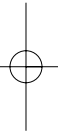
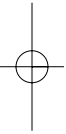
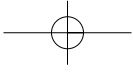

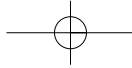

DISCURSO DE LA EXCMA. Y MGFC.
SRA. ESTHER GIMÉNEZ-SALINAS,
RECTORA DE LA UNIVERSITAT RAMON LLULL.

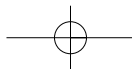
Sean mis primeras palabras de felicitación al Hermano Álvaro Rodríguez Echeverría, desde ahora Doctor *Honoris Causa* por esta Universidad a propuesta de Ingeniería i Arquitectura La Salle y aprobado por la Junta Académica con fecha 20 de noviembre de 2003. Sean también mis primeras palabras de felicitación para todos los miembros de la comunidad lasaliana en este acto tan especial que se encuadra dentro de los actos de celebración del centenario de la actividad universitaria en Barcelona.

En efecto, en 1903 los Hermanos de las Escuelas Cristianas ubicados en Barcelona en el colegio de La Salle Bonanova, bajo la dirección del hermano Adolf Alfred, inician sus primeros estudios de peritaje industrial en las especialidades de mecánica, química y eléctrica, preparando a los primeros estudiantes para examinarse en la escuela industrial de Terrassa.

Ha transcurrido mucho tiempo desde entonces y no recordaré aquí todos los cambios, tan solo quisiera destacar la permanente actividad y creación, especialmente en estos últimos años, con la ampliación de estudios, titulaciones, doctorados y postgrados. Mención aparte merece el apartado de investigación que en los últimos años ha dado -si me permiten la expresión- un paso de gigante. Actualmente contamos con grupos de investigación reconocidos y punteros en los ámbitos nacional e internacional. Asimismo se han ampliado extraordinariamente las actividades relacionadas con los resultados de la investigación y la transferencia de tecnología. Por citar sólo algunos ejemplos: la entrada en las redes de Trampolines Tecnológicos de Catalunya y la de Innovación Tecnológica, y también la creación del Parque de Innovación Tecnológica y Empresarial La Salle. Todo ello demuestra la apuesta clara como universidad en el mundo de la tecnología y del desarrollo.

Esta Universidad, Hermano Álvaro Rodríguez, se siente orgullosa de contar a partir de hoy con un Doctor *Honoris Causa* de su categoría personal y profesional, pero también de su calidad humana.

La Universidad Ramon Llull, como usted ya bien conoce, tiene una larga tradición. Formalmente se creó en 1991 pero la mayoría de las instituciones que la constituyen ya existían con mucha anterioridad, como es el caso de la que hoy nos acoge, Ingeniería i Arquitectura La Salle. Sin embargo, a pesar de sus diferencias, tienen muchos elementos comunes y como bien decía usted en su discurso, la suma de

diferentes culturas debe hacerse a base de integración y esto es lo que estamos intentando. Esta característica es lo que hace tan diferente y a la vez tan atractiva a esta Universidad, pero a veces, no se lo voy a negar, también más difícil. Pero en la diversidad, sin duda, está la mayor riqueza.

La distinción de *Honoris Causa* es la más alta que puede conceder una universidad. Su origen se remonta a las épocas del Renacimiento y consiste básicamente en un procedimiento de excepción en el que se reconocen a una persona unos conocimientos, una sabiduría y una conducta que son considerados ejemplares, por lo que es un honor que aquella persona pase a formar parte del claustro universitario. De esta época data también una simbología peculiar. El birrete es el símbolo del magisterio académico más alto. La facultad de emitir dictámenes queda refrendada con el anillo mediante el cual se consignan y sellan. Y finalmente los guantes blancos, que son signo de la estricta ética que debe guiar el quehacer universitario.

El ceremonial del protocolo actual conserva todavía este rito aunque en muy pocas actividades se siga utilizando, a estos efectos, el latín tradicional. La imposición de este título correspondía -previa propuesta de la candidatura por una o diversas facultades- al Claustro de Doctores, máximo órgano del gobierno de la universidad desde tiempos no muy lejanos, con la composición que su mismo nombre indica.

A modo de introducción y en el terreno de la docencia, en el ejercicio del magisterio, que por otro lado ha sido siempre una de nuestras principales preocupaciones, me gustaría recuperar aquí un antiguo documento de La Salle reproducido en una antología publicada en París en 1717, donde se exponía una lista con las doce cualidades que todo maestro debería poseer. No está de más recordarlas.

Buenas maneras, que deriva de la palabra francesa "Gravite"; Tranquilidad; Humildad; Sensatez; Sabiduría; Paciencia; Autodominio; Ternura; Dedicación; Atención; Piedad y Generosidad.

Aunque la cita es antigua, "Mutatis Mutandi" nos podría servir ahora en muchas de nuestras cosas como regla de oro.

La Salle ha dedicado un gran esfuerzo para que sus centros fueran unos lugares donde realmente se aprendiera, lo que ahora llamamos la *sociedad del conocimiento*. Cultura, Valores y Fe han sido sus grandes correas de transmisión y aquí es donde quiero destacar la trayectoria implacable de la persona que hoy nombramos Honoris Causa, su compromiso personal como profesor durante muchos años en lugares extraordinariamente difíciles como Guatemala, donde estuvo durante 25 años. Allí de

poco servía enseñar si no se adoptaba una actitud de compromiso personal y de denuncia. Sin duda, Guatemala es precisamente uno de los lugares de Centroamérica donde el choque cultural resulta más grande al existir casi un 70 % de población indígena.

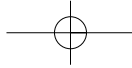
Usted mismo ha dicho que la internacionalidad del Instituto de La Salle debe basarse en actitudes de saber acoger, respetar y valorar las diferencias, generando con ello un cambio de comportamiento. Escuchar en lugar de imponer, compartir en lugar de mandar, dialogar en lugar de obligar, son algunos de sus principales mensajes. Lo cierto es que en este denominado primer mundo estamos muy poco acostumbrados a escuchar y con demasiada frecuencia queremos imponer nuestras normas y nuestra cultura sin entender que el diálogo es la base de la interculturalidad.

Hoy, el hermano Álvaro Rodríguez quiere compartir esta investidura *Honoris Causa* con todas aquellas personas de la comunidad lasaliana a la que representa y que han dedicado su vida a la pedagogía, al arte de enseñar, a impartir no tan sólo conocimientos sino también a alimentar la participación democrática. Su trayectoria hace que hoy me atreva a poner en boca suya una frase como la de que *la educación es la pieza clave para el fortalecimiento de la democracia*.

Esta participación democrática que el Hermano Álvaro Rodríguez conoce tan bien es la que ha llevado a su Congregación a comprometerse mucho más allá de lo que es la pura transmisión del conocimiento. Nadie que haya vivido en Guatemala en los años de la guerra y sienta en su persona el compromiso cristiano podría cerrar los ojos a lo que allí acontecía. Lo mismo podría decirse de El Salvador, Nicaragua u otros por citar algunos países cercanos geográficamente. Pero en estos países existe, como en tantos otros, un enemigo mucho más poderoso, un enemigo mucho más difícil de combatir. Me refiero, naturalmente, a la pobreza, por no hablar ya de la extrema pobreza, en la que se encuentran muchos habitantes de estos países.

En el ámbito que hoy nos ocupa, recordar sencillamente que en Latinoamérica cerca de un 70% de los jóvenes abandona la escuela antes o una vez terminados los estudios primarios. Muy pocos, pues, tienen la oportunidad de continuar sus estudios. Por otro lado se afirma que se requiere un promedio de 11 o 12 años de estudios, es decir, una educación secundaria completa, para tener una adecuada probabilidad de no caer en la pobreza. Efectivamente la única arma eficiente en esta difícil guerra es la educación.

Hermano Álvaro, usted ha hablado largamente en su discurso del auténtico significado del choque de culturas, de la internacionalización de su Congregación y

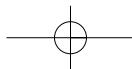
todo ello dentro de la llamada *“era de la globalización”*. ¿Qué significa, pues, integrar respetando? ¿Cómo afrontar los problemas del viejo y del nuevo mundo? ¿Cómo afrontar la violencia que aflora de la manera más tradicional en las sociedades primitivas y de una manera mucho más sofisticada, pero igual de agresiva, en las desarrolladas?

La educación en valores, en la familia, en la escuela, en la universidad, fortifica la Democracia. Reconducir determinadas conductas y liderar con energía determinados valores nos corresponde en el ejercicio de nuestra propia responsabilidad. Los riesgos y beneficios de la globalización requieren esfuerzo y vigilancia y no pueden dejarse a la especulación o al azar. Y cuando así lo hacemos debemos ser conscientes de que el azar siempre perjudica a los más débiles. Y en este sentido la Congregación que usted dirige ha sido, desde sus inicios, especialmente sensible a los sectores más desprotegidos de la sociedad. Por ello actualmente sus palabras tienen un muy especial significado.

Por eso, hoy más que nunca, la palabra clave sigue siendo educación, concepto al que su fundador, San Juan Bautista de La Salle, dedicó su vida entera y de una forma muy destacada a los más pobres, a aquellos que disponían de menores recursos.

Pero hoy el significado de educación es, sin duda, algo distinto. Por un lado, en la medida que se dirige a la totalidad de la población, integra progresivamente el acceso a los niveles básicos de lecto-escritura y matemáticas, a lo que es la socialización de niños y jóvenes, y eso cabe valorarlo como positivo. Pero la educación en sí no es nunca igualitaria y puede también segmentar y establecer grandes diferencias en la calidad y logros educativos según niveles de ingreso, género, identidad cultural y localización geográfica. Por eso en el terreno de la educación se plantea un doble desafío: por un lado, avanzar en aquellos sectores que tienen menos recursos con una oferta educativa y unos mecanismos de apoyo que les ayuden a permanecer más tiempo en el sistema, pero, por el otro, será necesario avanzar también en la mejora de la calidad para que esa oferta educativa sea competitiva. Avanzar tanto en la equidad como en la calidad de la educación no es fácil y ese es un tema en el que nuestra Universidad debe reflexionar largamente.

Para las universidades europeas la declaración de Bolonia (1999) abre un camino, un proceso de convergencia en el ámbito de la enseñanza superior que se plantea a su vez como el mejor instrumento para potenciar nuevos estudios y una movilidad de estudiantes desde una vertiente más profesional y más cualificada. Todo ello enfocado sin duda para poder hacer frente a un mercado de trabajo cada vez más internacional y exigente. Pero nuestra preocupación por la excelencia, por la calidad, por la investigación, por la presión de un mercado de trabajo, no nos puede convertir en meros transmisores de capacidades y habilidades.

No siempre somos capaces de comprender el mundo de los jóvenes. La cultura de los adultos está a veces más lejana de ellos que la cultura del país más lejano, por eso muchas veces incluso hablamos de una subcultura juvenil. En esta línea, Hermano Álvaro, sus palabras son muy acertadas cuando dice que hemos de ayudar a los jóvenes a *encontrar sentido*. Pero, a decir verdad, no lo tienen fácil. Tanto la libertad como el pluralismo son cualidades propias de las sociedades abiertas, aquellas en las que se dan todo tipo de comportamientos. Si queremos comprenderlos, deberemos de empezar por dejar de tener miedo al cambio, flexibilizar nuestras costumbres y aprender qué es de verdad la tolerancia. En definitiva, buscar más la Libertad y la Justicia que la propia Felicidad. Por eso, precisamente, quizás debamos preguntarnos si no somos nosotros, el mundo de los adultos, los que debemos dar un nuevo sentido a la vida.

Con cierta ingenuidad, pero a su vez con ternura, Alberto Cortez nos dice en el poema:

*Deja que te diga muchacho que empiezas:
Es duro el camino cuando el pulso tiembla
Y es mucho más fácil seguir el atajo,
Que a veces se encuentra sin mucho trabajo.
Pues sí, pero ¡atento! que el peligrar acecha
Y puedes herirte con alguna piedra.
Deja que te diga, muchacho que empiezas:
Has de andar despacio, derramar tu siembra,
Recordando siempre al cultivar tu huerto
Que por prematuros los frutos no son buenos,
Por que a la más breve brisa se te hielan
Entonces, muchacho, pierdes la cosecha.
Deja que te diga muchacho que empiezas:
Es duro el camino cuando el pulso tiembla
Las obras que duran son aquellas obras
Que no fueron hechas en dos o tres horas,
Que han sido pensadas a plena conciencia,
Tanto, que ni el tiempo se atreve con ellas.
Deja que te diga muchacho que empiezas:
No vale la pena perder la paciencia
Controla ese fuego que llevas por dentro,
Espera y confía, dale tiempo al tiempo,
Que nada es eterno, que a todos nos llega
Bien tarde o temprano la luz de una estrella.
Y cuando te llegue, muchacho que empiezas*

*Su luz será clara si todo lo entregas.
Si dejas a otros decir lo que vales,
Y fijas tu meta más lejos que antes;
Si evitas la silla de los conformistas,
Entonces, muchacho, serás un artista.*

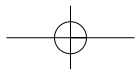
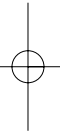
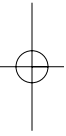
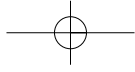
Hoy nuestra comunidad universitaria está de fiesta. Hoy nos sentimos profundamente orgullosos de contar con un nuevo Doctor *Honoris Causa* que representa el auténtico sentido de esta Universidad. Un hombre, un profesor, un Hermano, cuya vocación es, ha sido y será no sólo la de formar, sino la de enseñar a ser, como el lema de nuestra Universidad, que es: Ser y Saber.

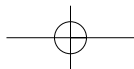
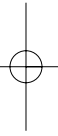
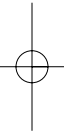
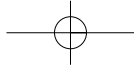
Y en esta confianza que emana a raudales de su personalidad, en ese carácter abierto y franco, en esa manera tan especial de aproximarse, de escuchar y, porque no reconocerlo, también de hacerse querer, déjeme profesor Álvaro Rodríguez que, como Usted, acabe esta breve intervención expresando un sueño.

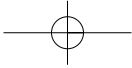
Un somni sense fronteres, sense llengües, ni colors ni races, que parli qui parli se l'entengui, i no tant pel seu idioma sinó pel sentit de les seves paraules.

Paraules molt més ben expressades i sentides del nostre gran poeta Salvador Espriu, del qual m'agradaria llegir un petit fragment del poema "*Inici de càntic en el temple*".

*Vàrem mirar ben al lluny del desert,
davallàvem al fons del nostre somni.
Cisternes seques esdevenen cims
pujats per esglaons de lentes hores.
Ara digueu: "Nosaltres escoltem
les veus del vent per l'alta mar d'espigues".
ara digueu: "Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest poble.*

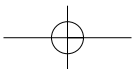
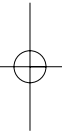
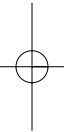

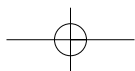
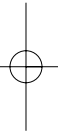
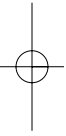
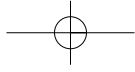

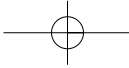

10

SPEECH OF MS. ESTHER GIMÉNEZ-SALINAS,
RECTOR OF THE UNIVERSITAT RAMON LLULL

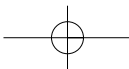
Allow me to begin by congratulating Brother Álvaro Rodríguez Echeverría, henceforth Doctor *Honoris Causa* of this University, sponsored by La Salle Engineering and Architecture and approved by the Academic Board on November 20th 2003. Allow me also to begin by congratulating all the members of the Lasallian community on this very special event, part of the celebrations to commemorate the centenary of the activity of our university in Barcelona.

Indeed, it was in 1903 that the Brothers of the Christian Schools located in Barcelona in La Salle Bonanova school, under the headship of Brother Adolf Alfred, began teaching their first courses in industrial studies, specialising in mechanics, chemistry and electrics, training the first students to sit examinations in the industrial school of Terrassa.

Much has happened over the years and although I shall not go over all the changes that have occurred, I would just like to highlight the permanent activity and creation taking place there, especially over the last few years, with the extension of studies, qualifications, doctorates and postgraduate degrees. Another chapter worthy of mention is that of research, which over the last few years has taken -if I may use this term- a giant leap forward. We currently have a series of recognised research groups, leading the way on the national and international scene. Likewise, research-related activities have increased considerably with the results of research and technology transfer. By way of example: Catalonia's entry into the Technological Springboards and Technological Innovation networks, and also the creation of the La Salle Technological and Corporate Innovation Park. All of this shows our clear commitment as a university to the world of technology and development.

Brother Álvaro Rodríguez, this University is proud from this day forth to have a Doctor *Honoris Causa* of your personal and professional calibre, but also of your human quality.

The Ramon Llull University, as you already know, has a long tradition behind it. It was formally created in 1991, but most of the institutions that make it up already existed long before that time, as is the case of the institution that hosts today's event, La Salle Engineering and Architecture. However, despite their differences, they have many

elements in common and as you said so appropriately in your speech, the sum of different cultures should be made through integration, and this is what we are trying to achieve. It is this characteristic that makes this University so different and also so attractive, but I cannot deny that sometimes it also makes it more difficult. However, there is no doubt that the greatest wealth is to be found in diversity.

The distinction *Honoris Causa* is the highest honour that a university can bestow. This custom goes back to the Renaissance and is essentially an exceptional procedure in which an individual is recognised as having certain knowledge, wisdom and behaviour that are considered as exemplary, which means that it is an honour for that person to become a member of the university senate. This is the period in which certain symbols were first used. The cap is the symbol of the highest academic teaching ability. The faculty to deliver opinions is endorsed with the ring with which they are allocated and signed. And finally the white gloves, which are the sign of the strict ethics that should guide the university's business.

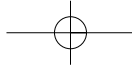
The current ceremonial protocol still preserves this rite, although traditional Latin is scarcely used to this effect today. The granting of this title -following a proposal of the candidacy by one or more faculties- was the responsibility of the Senate of Doctors, the highest governing body of the university in fairly recent times, and was made up of the Doctors mentioned in the title of this body.

By way of introduction, in the teaching field, I should like here to recover an old document of La Salle reproduced in an anthology published in Paris outlining a list with the twelve qualities that any teacher should possess in the exercise of teaching, something which has always been one of our main concerns, It would be advisable to remind you of them here.

Dignity; Calmness; Humility; Prudence; Wisdom; Patience; Self-control; Gentleness; Zeal; Vigilance; Prayerfulness and Generosity.

Although the quote is an old one, *Mutatis Mutandi* it could now serve us as a golden rule in many of our doings.

La Salle has dedicated great efforts to making its centres places in which learning could really take place, what today we would refer to as the *knowledge society*. Culture, Values and Faith have been its main means of transmission and this is where I should like to highlight the implacable trajectory of the person who we are today naming *Honoris Causa*, his personal commitment as a teacher for many years in extraordinarily difficult places such as Guatemala, where he lived for 25 years. There, it was little use to teach if

he did not also adopt an attitude of personal commitment and condemnation. Without a doubt, Guatemala is precisely one of the places in Central America where the cultural shock is greatest, as almost 70 % of the population are indigenous peoples.

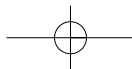
You yourself have said that the international nature of the Institute should be based upon attitudes of knowing how to embrace, respect and value differences, thus generating a change in behaviour. Listening instead of asserting authority, sharing instead of ordering, dialogue instead of obligation, are some of his main messages. It is true that in this so-called first world we are not at all used to listening and all too often we want to impose our standards and our culture without understanding that dialogue is the basis of an intercultural approach.

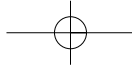
Today, Brother Álvaro Rodríguez wishes to share this *Honoris Causa* investiture with all those people of the Lasallian community whom he represents, and who have dedicated their life to the art of teaching, imparting not only knowledge but also fostering democratic participation. His trajectory leads me today to be so bold as to quote his statement that *education is the key for strengthening democracy*.

This democratic participation that Brother Álvaro Rodríguez is so familiar with is what has led his Congregation to be committed to so much more than simply passing on knowledge. No one who has lived through the war years in Guatemala and feels the Christian commitment within could close their eyes to what was happening there. The same could be said of El Salvador, Nicaragua or others, to name but a few countries relatively near to us. However in these countries, as in so many others, there is a much more powerful enemy, an enemy much more difficult to fight. I am of course referring to the extreme poverty in which many inhabitants of these countries are plunged.

In our particular sphere, allow me simply to remind you of the fact that in Latin America nearly 70% of young people leave school before, or just after, completing their primary schooling. Very few therefore have the opportunity to continue studying. Furthermore, it is said that an average of 11 or 12 years of studies are required, that is a complete secondary education, in order to stay out of the poverty trap. Effectively, the only efficient weapon in this difficult war is education.

Brother Álvaro, you have spoken at length in your speech of the real meaning of the clash of cultures, the internationalisation of the institutions, all of this within the so-called *era of globalisation*. This means integrating with respect, facing up to the problems of the old world and the new, combating the violence that erupts in the more traditional way in primitive societies and in a much more sophisticated way in the developed ones.

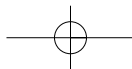
An education in values, the family, school, university, strengthens Democracy. Turning around certain behaviours and energetically championing certain values is a task that falls to us within the exercise of our own responsibility. The risks and benefits of globalisation require effort and vigilance and cannot be left up to speculation or to chance. And when we behave in this way, we should be aware of the fact that chance always goes against the weakest. And in this sense the Congregation that you lead has from the outset been especially sensitive to the most vulnerable sectors of society. And this is why today your words have a very special meaning.

For this reason, today more than ever, the watchword continues to be education, a concept to which its founder, Saint John Baptist of La Salle, dedicated his entire life and in a very special way to the poorest, to those with the least resources.

But today the meaning of education is without a doubt something quite different. On the one hand, to the extent that it is aimed at the whole population, it progressively integrates access to the basic levels of reading, writing and arithmetic, to the socialisation of children and the young, and this must be taken as positive. But education in itself is never egalitarian and can also segment and establish great differences in educational quality and achievements according to levels of income, sex, cultural identity and geographical location. This is why in the education field we are facing a double challenge: on the one hand, to make advances in those sectors in which least resources are available with an offer of education and support mechanisms helping them to remain longer in the system, however, on the other, it will also be necessary to move forward in improving the quality so that this educational offer can be competitive. It is not easy to make progress both in the equality and the quality of education and this is one matter upon which our university should reflect at length.

For the European universities the 1999 Bologna declaration opens up a way forward, a process of convergence in the field of higher education which in its turn emerges as the best instrument for fostering new studies and student mobility from a more professional and better qualified viewpoint. All of this must without any doubt be aimed at facing up to an increasingly international and demanding labour market. But our preoccupation with excellence, quality, research, the pressure of a job market, cannot turn us into mere transmitters of capacities and skills.

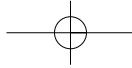
We are not always capable of understanding the world of the young. Adult culture is sometimes further removed for them than the culture of the remotest country, and that is why we so often speak of a youth subculture. In this connection, Brother Álvaro, your words ring true when you say that we must help young people to *find meaning*. But, in all truth, it is not easy for them. Both freedom and pluralism are

qualities that belong to open societies, those in which all sorts of behaviours occur. If we wish to understand them, we must start by not being afraid of change, make our customs more flexible, find out what tolerance really means. In sum, look more for Freedom and Justice than for our own Happiness. This is precisely why perhaps it is we that should give a new meaning to life.

With a certain naivety, but also with tenderness, Alberto Cortez says in his poem:

*Deja que te diga muchacho que empiezas:
Es duro el camino cuando el pulso tiembla
Y es mucho más fácil seguir el atajo,
Que a veces se encuentra sin mucho trabajo.
Pues si, pero ¡atento! que el peligrar acecha
Y puedes herirte con alguna piedra.
Deja que te diga, muchacho que empiezas:
Has de andar despacio, derramar tu siembra,
Recordando siempre al cultivar tu huerto
Que por prematuros los frutos no son buenos,
Por que a la más breve brisa se te hielan
Entonces, muchacho, pierdes la cosecha.
Deja que te diga muchacho que empiezas:
Es duro el camino cuando el pulso tiembla
Las obras que duran son aquellas obras
Que no fueron hechas en dos o tres horas,
Que han sido pensadas a plena conciencia,
Tanto, que ni el tiempo se atreve con ellas.
Deja que te diga muchacho que empiezas:
No vale la pena perder la paciencia
Controla ese fuego que llevas por dentro,
Espera y confía, dale tiempo al tiempo,
Que nada es eterno, que a todos nos llega
Bien tarde o temprano la luz de una estrella.
Y cuando te llegue, muchacho que empiezas
Su luz será clara si todo lo entregas.
Si dejas a otros decir lo que vales,
Y fijas tu meta más lejos que antes;
Si evitas la silla de los conformistas,
Entonces, muchacho, serás un artista.*

Today our university community is celebrating. Today we are deeply proud to have amongst us a new Doctor *Honoris Causa* who represents the true meaning of this University. A man, a teacher, a Brother, whose vocation is, has been and will continue to be not only that of training, but of teaching how to be, like the motto of our University, which is: Being and Knowledge.

And in this confidence that gushes from his personality, in that open and frank character, in that special way of coming close, listening, and why not admit it, also of letting himself be loved, allow me professor Álvaro Rodríguez to express a dream of my own.

With a dream without frontiers, without colour or race, where whoever speaks can be understood, not so much because of his language but because of the meaning of his words.

Words spoken and felt much better by our great poet Salvador Espriu of whom I should like to round off by reading a small fragment of the poem "*Beginning of the canticle in the temple*".

*Vàrem mirar ben al lluny del desert,
davallàvem al fons del nostre somni.
Cisternes seques esdevenen cims
pujats per esglaons de lentes hores.
Ara digueu: "Nosaltres escoltem
les veus del vent per l'alta mar d'espigues".
ara digueu: "Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest poble.*

